

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΒΑΘΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 59
Έκαστον φύλλον τιμάται
λεπτών 20

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΗΡΟΤΕΑ
Έσωτερικού δρ. 10. - Έξωτερικου
κού φρ. χρ. 12. - Ρωσίας ρούβ.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Έκδιδομένη κατά Σάββατον εν Αθήναις
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ
Γραφείον: Όδ. Πανεπιστημίου 59

Συνδρομή ετησία και προκληρωτέα.
Έλλάδος δραχ. 10. Έξωτερικου φράγ. χρυσ 12.
Ρωσίας ρούβλ. 5.

Τò πρόγραμμα προσεχώς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Τò Βασιλόπουλο.
- Αύγη καλλιτεχνική, υπό Αριάδνης Μ. Δαμβέργη.
- Ο Ξεπεσμένος Κόπανος, Ήθογραφικόν διήγημα υπό Αριστ. Ν. Κυριακού.
- Οι Βλάχοι τής Πίνδου: Μαλακάσι, υπό Κ. Α. Κρυστάλλη. (Συνέχεια).
- Έκείνη (ή τις πρέπει να υποκαουήται), μυθιστορία RIBER HAGGARD. Μετάφρ. Α. Αμπάτη.
- Τò καθήκον, μυθιστορία ***. Μετάφρασις Α. Αμπάτη. (Τέλος).
- Ειδήσεις τής Έβδομάδος. Έγκύρια - Έξωτερικά. Αρχαιολογία. - Φιλολογία. - Καλλιτεχνία.
- Έφημερίδες, ανέκδοτα, περίεργα, ποιήματα.
- Ιδιαίτερα γράμματα.
- Νέα βιβλία.

ΤΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ

Ο δευτερότοκος υιός τής Έλλάδος έχαρισεν εις τήν μητέρα του δώρον ωραίον και ζηλευτόν. Όλα τὰ βασιλόπουλα θά έπόθουν νά είνε εις τήν θέσιν του, όλαι αι βασιλίσσαι νά τόν εγγένων, όλαι οι λαοί νά λέγωσιν: Είνε ιδικός μας.

Διά τήν σωτηρίαν του Τσαρέβιτς άς τόν ευχαριστώσιν οι Ρώσοι, άς τόν πληρώσῃ τμηδών ο Τσάρος, άς άνευφημηται τò όνομά του ανά τήν άπέραντον έπικράτειαν πασών των Ρωσίων.

Διά τήν σωτηρίαν του Τσαρέβιτς άς τόν ζηλεύσῃ τὰ βασιλόπουλα, άς ζηλεύσῃ τήν βασιλίσσάν μας αι μητέρες των, άς τόν θαυμάζῃσιν οι λαοί.

Ήμεις ύπέρ πάντα ταύτα έν θαυμάζομεν δι' έν τόν ευχαριστούμεν:

Διότι έν ημέραις λιμναζόντων αισθημάτων ήγειρε κύματα ένθουσιασμού έν ταίς καρδίαις ήμῶν.

Διότι ή ράβδος του διά τής αύτης κινήσεως δι' ής έσωζε τόν υιόν τής Ρωσίας και

κατέβαλε τόν βάρβαρον άσιανόν, διά τής αύτης κινήσεως, ώς ή ράβδος του Μωϋσεώς, ήνοιξε γλυκυτάτην συγκινήσεων και έλπίδων πηγήν, ήν άλλοι έθεώρουν στειρεύσασαν, οιμοι, και άλλοι εζήτουν ν' αποξηράνωσι διά νά γίνωμεν άνθρωποι πρακτικοί, θετικοί, ένσαρκοι διαβήται και νά παύσωμεν όντες ποιητικοί, ένθουσιώδεις, αισθηματιαι, ... Έλληνες!

Διότι τέλος έσυνέχισε τās ωραίαις παραδόσεις των έλληνικών μύθων, άναδειχθείς αύτός τò φημισμένον βασιλόπουλο, τò άειποτε νικηφόρον, τò παλαιόν πρὸς δράκοντας και καταβάλλον αύτούς, τò σώζον τούς κινδυνεύοντας, τò κληρονομούν του Ήρακλέους των προπατόρων και του Άγιου Γεωργίου των πατέρων μας τās άρετάς, τò ένσαρκούν τās ωραίαις σελιδας των ωραίων έποχών του Έλληνισμού και συγκεντρούν τήν έλπίδα τήν πεποιηθην, ότι ή δεξιά του έσεται εξ Ίσου νικηφόρος τήν ήμέραν, καθ' ήν ή πατρις θ' αναθήσει εις αύτό, τò πρῶτόν της ναυτόπουλον, νά τή φέρη τò χρυσοϋν κέρας, όπερ τή ήρπασαν και δεν τή αποδίδουν και ζινοι τώρα τή διαφιλονεικούν...

Και έν άλλο άκόμη.

Διότι σώζων τόν υιόν των Τσάρων, τόν μέλλοντα αυτοκράτορα τής Ρωσίας, εζώφλησεν, εις μόνος, άπαντα τὰ πρὸς αύτην χρέη μας.

Και είνε ωραϊον δι' έθνος ώς ή Έλλάς νά πληρώνη τὰ χρέη τής ευγνωμοσύνης και νά μνήν... ελευθερον.

ΑΥΓΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ

Ή ιστορία του παρελθόντος βεβαίως δεν μοι άνέπνευσε άκέφεις τινάς περι ωραίων τεχνών, άτινες άόριστοι και συγκεχυμένοι ταλαντεύονται έν τῷ νῷ μου· τούτο δέ διότι ή καλλιτεχνία, ύποκειμενικῶς τούλάχιστον, πολύ όλίγην ευγνωμοσύνην όφείλει εις τās γυναίκαις· άνέπνευσαν ίσως αύται τούς μεγάλους διδασκάλους, όπως άνέπνευσαν και τούς μεγάλους ποιητάς· ή χείρ των όμως ύπῆρξε πάντοτε άσθενής· αι σμίλαι δέ και οι χρωστήρες, όπως και τής λύρας αι χορδαί, μόνον ύπό άνδρικούς δακτύλους άνέδωσαν τὰ ύφιστα τής τέχνης κάλλη.

Και όμως, χωρίς φυλετικὸς νά με παρασύρη εγωϊσμός, έφαντάσθην πάντοτε θαυμασίαν μεταξύ τής γυναικός και τής καλλιτεχνίας άρμονίαν, ένεθάρρουνον δέ τήν φαντασίαν μου ταύτην, αύται των ωραίων τεχνών

αι προσωποποιήσεις εις γυναίκαις καλλικόμους, ευπλάστους και δροσεράς, άντικατοπτρίζουσας διά των όφθαλμών τò θεϊον πύρ, και έτοιμους νά τò μεταδώσῃ δια παλλεύκου και γλαφυράς χειρός εις τās ευγενείς καρδίαις των άλλων ανθρώπων.

Έάν έρωτήσω τήν ιστορίαν, θά μοι άπαντήσῃ ότι όνειροπολῶ ήλιον, όστις ούδ' άντέλειν ουδὲ θά άνατείλῃ ποτέ· και όμως ειδον ανατέλλουσαν ωραίαν αύγήν και τὰ γλυκυτάτα της χρώματα άντανακλώμενα επί των άορίστων ρεμβασμῶν μου μεταβάλλουσιν αύτούς εις πλάσμα συγκεκοιμένης έλπίδος. Τις οίδε, λέγω τώρα, άν δεν αποδοθῶσι τὰ τής γυναικός τῇ γυναικί, άν δεν άναλάβῃ αύτη τήν εις αύτην εμπρέπουσαν εκ φύσεως πρωτοποριάν έν τῷ σταδίῳ τῷ καλοῦ!

Παράτολμα είνε άρά γε και αυθάδη τὰ όνειρά μου; Τήν γυναίκα ουδὲ κυβερνήτην έφαντάσθην ποτέ, ουδὲ στρατάρχην ήγούμενον άπειραριθμων στρατιῶν, ουδ' άρχιερέα εύλογοῦντα και καθοδηγοῦντα όλόκληρα ποιμνια διά μέσου των άπορρώγων του βίου κρημνῶν, ουδὲ στόλαρχον νηδῶν κλυδωνιζομένων έν λυσσαλέῳ πελάγει, ουδ' έφευρέτην ύποδουλοῦντα τόν κεραμόνον, ουδ' έξηρευνητήν άτρόμητον άνερχόμενον πρὸς τήν σελήνην, ουδ' άλλο τι εκ των όσων ισχυρότεραι ίσως τής έμῆς διάνοιαι έφιλοδόξησαν διά τὸ άσθενές ήμῶν φύλον. Τὰ όνειρά μου είνε σημανώτερα και ταπεινώτερα· μητέρα έφαντάσθην πρῶτον τήν γυναίκα, άξίαν του όνόματος, και δεύτερον καλλιτέχνηδα. Μητέρα διαπλάττουσαν τās καρδίαις και ίερείαν τής τέχνης, τās καρδίαις πάλιν διαπλάττουσαν.

Τήν καλλιτεχνικήν ταύτην αύγήν ειδον και εγώ και άλλοι και άλλαι πολλαι μετ' έμοῦ έν ταίς αιθούσαις τής «Έφημερίδος των Κυριών» όπου οι άρτιγενείς, ή ήθάσκοντες τής γυναικείας τέχνης νεοσοοι έσπευσαν εις ευγενή και φιλότιμον πρόσκλησιν νά επιδείξῃσι τὰ πρῶτα αυτών πτερυγίσματα. Ίδου ένταύθα συγκεντροῦνται τὰ πλάσματα τής φαντασίας εις ευοίωνους ξανθας έλπίδας περι του μέλλοντος, εις ευέλπιδας πραγματικότητος άπαρχάς.

Ο πηλὸς ύπό τήν πίεσιν κρινοδακτύλων χειρῶν άνέδειξεν έντελεις μορφάς ανθρώπων. Αύριον αι αύται χείρες θά ύποτυπώσῃσιν επ' αύτοῦ τὸ θεϊον κάλλος· και ή πλαστική θά παύσῃ οὔσα άνδρικών προνόμοιον.

Τὰ χρώματα, έδῶ γαλανὰ άντικατοπτρίζουσι τόν ούρανόν, εκει κυανόλευκα τήν ελληνικήν θάλασσαν, πορρωτέρω ποικίλα συμμίγνυνται, ίνα παραστήσῃσι τούς κόσμους των άγρών, τὰ άνθη, τὰ πράσινα δένδρα, τās γραφικας καλύβας, τὰ άξιοθέατα τοπία τήν ιπταμένην χελιδόνα, τὸ πτερυγίζον

πτηνόν. Πάν δ,τι προξενεί την αγάλλια-
σιν εις τας ευαίσθητους καρδιας. Αφου δε
αι μάλλον ευαίσθητοι εινε αι των γυναικων,
τις άλλος λοιπόν δύναται να μεταδώση την
αγαλλίαν ταύτην δια της γραφής ή αυτή
ή κάλλιον ταύτην αισθανομένη;

Πησεις αετών βεβαίως δέν επιδείκνουν,
ουδέ θα ήτο δικαίον να προσδοκῆ τις εκ της
πρώτης ταύτης καλλιτεχνικής εκθέσεως. Ε-
ρασιτέχνιδες δειλαι, παραπεισθησάι μάλλον,
ήλιον να διαγωνισθωσιν εν φόβω και συστο-
λῇ αν εντένῃ δέ τις την φωνήν, κίνδυνος
εινε μη εξαφνιωσιν ως περιστεραι εις προσ-
έγγισιν διαβήτου, και εντρομα εκφυγω-
σιν εκ των παραθύρων τα καλλιτεχνήματα
άτινα άρχηθεν ήσαν προωρισμένα να μη έ-
δωσι το φῶς άλλαχου, ή υπό την σκιάν της
εστίας της πατρικῆς. Ποσοι όμως καλλιτέ-
χναι εκ των εξ επαγγέλματος εκείνων, οι-
τινες εκ μακρας προς την τέχνην σχέσεως
κηρύσσονται ή θεωρουνται φίλοι και γνῶρι-
μοι αυτής, ποσοι καλλιτέχναι υπό την άρ-
ξαμένην αλλά μη συντελεσθεισαν γραμμῇν,
υπό την ατελήν άλλ' ευστόχου συλλήφειως ει-
κόνα, δέν άνευρον εκείνου, όπερ μάτην έως
εξητήσαν εν τοις έργοις των, την πησιν
του άετου, ής την όρμήν προαγγέλλει μέν,
άλλ' αδυνατεί να παρουσιάσῃ έτι ο άπτυ-
λος και δειλός νεοσοός του!

ΑΡΙΑΔΗΝ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗ

Ο ΞΕΠΕΣΜΕΝΟΣ ΚΟΠΑΝΟΣ

(Ηθογραφικόν διήγημα)

I

— Ως τόσο, αυτός ο μαύρος κόπανος 'πε-
ριφάνεια πού σου την έχει!... Νομίζει πως
άκομη κρέμεται πίσω από την πόρτα του
κύρ Κωνσταντή, και δέν καταδέχεται να
μάς 'μιλήσῃ το μούτρο του!...

Τούς μοχθηρούς τούτους λόγους, πλήρεις
φθόνου και κακίας, άπέτεινεν εν έσπέρας
έντος ζοφώδους πλυντηρίου μεγάλης οικίας,
εις κόπανος προς έτερον, παρατηρών διά
μοχθηρού βλέμματος, τόν παρέκει, εν τῇ
γωνιά τεθειμένον μελανόν κόπανο της κυρά
Μαρίας της πλυντριάς!

Φαίνεται δέ, ότι ο προς όν άπηυθύνοντο
αι λείξεις αυτές, συνεμείριζοτο πληρέστατα
τάς ιδέας του προλαλήσαντος, διότι άφ' ου
παρητήρησε και ούτος επί τινας στιγμάς τόν
μαύρον κόπανο, ειπεν άρκετά δυνατά, ώστε
ν' ακουστῇ παρά της πλησίον αυτών εύρι-
σκομένης σκάφης, προς ήν ο μαύρος κόπα-
νος έτρεφε φιλικήν συμπάθειαν...

— Περηφανόζυλο... Καρδιά σου λείει
ό άλλος!!!
— Κ' έχρημάτισε και θυρωρός 'στό σπῆτι
του κύρ Κωνσταντή!

— Μὲ τῇ βράκα!
— Και με το φεί!
— Ήταν, βλέπεις, φίλος του κύρ-Κω-
σταντή!
— Φίλος και του πατέρα του κύρ-Κω-
σταντή!
— Μά όχι και των παιδιών βεβαία...
— Όχι βεβαία... άφ' ου του δώσανε τά
παπούτσια 'ςτό χέρι!

— Και τόν ξεκρέμασαν από την πόρτα!
— Και τόν χάρισανε της πλούστρας!
— Έτσι είναι... από μεγάλη γεννιά ο
έρριψ-

— Και κατάμαυρος!
— Τι τα θεις... με μὲ λείει, εινε ο κα-
κομοίρης άρχοντομαθημένος!...

Και οι δύο κόπανοι, μετά τα τελευταία
ταυτα σκώμματα εξερράγησαν εις ασέβ-
στους γελωτάς· κ' έγέλωσαν τόσοσ, ώστε εκ
των νευρικών κινήσεων των, άποτελέσμα-
τος του κακνεντρούς γελωτός των, εκυλι-
σθησαν από της κοφίνου, εις ήν εύρίσκοντο
τοποθετημένα, και έπεσαν κατά γῆς εν τῷ
βορβόρω, εν φ' ο ξεπερασμένος μαύρος κόπα-
νος, υπερηφάνως ιστάμενος εν τῇ γωνία
του, ως στρατιώτης πρό της σκοπιάς του,
τούς έβλεπε, κυλιομένους εν τῷ βορβόρω,
και τούς φακτειρε...

II

Γνωρίζετε τούς κοπάνους;
Ο κόπανος, εινε το άτέχνως και άμύρ-
φως κατειργασμένος εκείνο ζύλον, όπερ ση-
μερον μέν μεταχειρίζονται αι πλυντριάι
κτυπῶσαι δι' αυτών τα πλυνόμενα άπέρ-
ρουχά των, άλλοτε δέ, εις παλαιότερους
χρόνους, εις τους χρόνους της άκμης του,
εκρέμων οι καλοί οικοκυραίοι, όπισθεν της
θύρας των, εξαρτώντες αυτόν από σχοινίου,
όπως κλείη —καθήκοντα θυρωρού εκπλη-
ρων— τās θύρας των...

Τῆν ιστορίαν ενός των κοπάνων τούτων
θα διηγηθῶ ιστορίαν αληθῆ όσφ και θλι-
βεράν... Τῆν ιστορίαν του μελανος κοπά-
νου, άκμασαντος μέν άλλοτε, ήδη δέ, έρρι-
μένου εις τα ζοφώδη σκότη ενός πλυντη-
ρίου, από του όποιου ουδέποτε σχεδόν εξέρ-
χεται...
Πρό ετών πολλῶν εζῆ εν 'Αθῆναις αγα-
θός τις γέρων, ο κύρ-Κωνσταντής! Γνήσιος
'Αθηναίος, με την μακράν, βαθυκύανου
χρώματος βράκην του, με τās πλεκτάς πε-
ρικνημιδάς του, και με την υπερήφανον,
τρουλωτήν κατέρυθρον φέσαν του, από της
κορυφῆς της οποίας εξαρτῶμενος κατήρχετο
μεγαλοπρεπῶς προς τās κάτω κυανούς
θρόνους!

Ήτο καλός οικοκύρης ο κύρ-Κωνσταν-
τής. Αύστηρός τηρητής των πατρῶων ήθι-
μων, είχε κτίσει δύο δωμάτια εις το βάθος
ένος μεγάλης εκτάσεως, και μεγάλης αξίας,
μεμανδρωμένου οικοπέδου κειμένου εν κεν-
τρικωτάτῃ θέσει των 'Αθῆνων παρά την
πλατείαν της Όμοιοίας, και εν αυτοις κα-
τάκει αυτός, ή σύζυγός του, και τα τρία
τέκνα του... Διερχομένους τις δια της οδοῦ
εν ή εκειτο ή οικία του κύρ-Κωνσταντή θα
ένόμιζε, βλέπων τα ύψηλά τειχη του οικο-
πέδου, ότι τουτο άπλως ειχε μανδρωθῇ,
χάριν προφυλάξεως από... της κατακτητη-
κῆς μανίας των νεωτέρων 'Ελλήνων!...
Και μόνον αν δια της θύρας έβλεπε τά εις
το βάθος δωμάτια, θα έπίθετο ότι εν αυτῷ
κατέκον άνθρωποι... Αλλά τότε ούτως
εκτίκοντο αι οικίαι· ο δε κύρ-Κωνσταντής,
ουδέποτε εκέκρθη να καινοτομήσῃ, και ά-
παρνούμενος τά ήθη και ήθημα των πατέρων
του, λησμονῶν το παρελθόν του και εις ου-

δεν λογιζόμενος τās παιδικάς του αναμνή-
σεις, να κτίσῃ οικίαν, όμοίαν εκείνης ήν έ-
κτίσειν άπέναντι της ιδικῆς του, άνοήτος τις
Ευρωπάτος, έχουσαν παράθυρα και εξώστην
επί της οδοῦ...

Εκέκτητο προς τούτοις ο κύρ-Κωνσταν-
τής και δύο υνους, ρωμαλέα ζῶα, άτινα
εναλλάξ έφερον επί της ράχως των τόν κύ-
ριόν των, μεταβαλινοντα καθ' εκάστην εις
τάς άμπέλους του! Πρός ένα μάλιστα των
όνων τούτων, τόν ψαρῆ του, έτρεφεν ιδιαι-
τέρην συμπάθειαν.

— Αυτό το ζῶ—έλεγε— τ' αγαπῶ...
Τρώει λίγο και δουλεύει πολύ!

Αλλ' ό,τι υπέρ πάν άλλο εκέκτητο άμέ-
ριστον την συμπάθειαν και την άγάπην του
κύρ-Κωνσταντή, ήτον ο όπισθεν της θύρας
κρεμάμενος κόπανος, όν κατεσκευασμένον εκ
καθαρού ζύλου καρυδιάς, είχε κληρονομήσει
εκ του πατρός του, και εφύλαττεν ως ιερόν
κειμήλιον...

Ενίοτε, έτοιμαζόμενος να εξέλθῃ της
οικίας του ο κύρ-Κωνσταντής, άνέκοπτε πρό
της κλεισμένης θύρας τόν δρόμον του, και
παρητήρει επ' όλίγον τόν κατάμαυρον κό-
πανο, όστις ιστατο εκει πάντοτε πρό τό-
σων ετών, και έδυσνειδῆτως εκπληρών το
καθήκον του, εκλειε την θύραν μόλις ήνοι-
γετο αυτή... Τόν παρητήρει τότε μειδιῶν.
Επειτα δέ, τόν εθώπευε φιλικῶτατα και
ώσει άποτεινόμενος προς φίλον πιστόν, προς
αδελφόν αγαπητόν, προς σύντροφον άχώρι-
στον, τῷ έλεγε, διά της γλυκείας φωνῆς
του:

— Γειά, χαρά σου, κόπανε! Γέρασες
καυμένε και σύ, σαν κ' έμένα... Μά εισαι
καλός και δέν παραπονίεσαι. Μπράβο σου
κόπανε! Έτσι σὲ θελω, δουλευτάρη! Δού-
λευε, καυμένε, όσο βαστοῦν τά κότσα σου...
Μειψάριο σαν παραγεράσῃς δέν θα μπορῆς
να δουλέυης, και όσφ κι' αν σ' άρίσῃ ή
δουλειά, θ' αναγκασθῆς, σαν σακάτης από-
μαχος, να κάθεις στή γωνιά, και να τρώς
να πίνης και να βλέπης τούς άλλους πού θα
δουλεύουν...

Α, ήτο κάλλιστος άνθρωπος ο κύρ-Κω-
σταντής, και ήγάπα αληθῶς πάν ό,τι τόν
υπηρέτει...
Μίαν πρωίαν όμως, οι όνοι άπέμειναν
άνευ κυρίου και ο κόπανος άνευ φίλου! Ο
κύρ-Κωνσταντής δέν εζῆ πλέον...

Ο ταλαίπωρος κόπανος! Α! πόσον έ-
κλαυσεν όταν ειδε τόν φίλον του, νεκρόν επί
του φερέτρου, μεταφερόμενον εις την ύστά-
την του κατοικίαν...

Ο ταλαίπωρος κόπανος! Δέν ήδύνατο
να λησμονήσῃ τόν κύρ-Κωνσταντήν, όστις
νεκρός, φερόμενος υπό των νεκροθαπτῶν,
είχεν έστραμμένον προς αυτόν τὸ πρόσωπόν
του, ως να τόν άπεχαίρετα τὸ ύστατον και
ως να τῷ έλεγε...

— Γειά, χαρά σου, κόπανε! Δούλευε,
δούλευε, καυμένε, και πρόσχε τὰ παιδιά
μου, και τὸ σπῆτι... Γειά, χαρά σου, κό-
πανε...

Α! πόσον εκλαυσεν ο ταλαίπωρος κό-
πανος!
Απασα του κύρ-Κωνσταντή ή περιουσία

— και ήτο πολὺ μεγάλη αυτή — μετά τόν
θάνατόν του, περιήλθεν εις τά τέκνα του,
δύο θυγατέρας και ένα υιόν.

Ούτω δε οι όνοι ήλλαξαν άπλως κύριον.
Ο βασιλεύς άπέθανε, ζῆτω ο βασιλεύς!
'Αλλ' ο κόπανος...

Οραιάντινα σεληνοφεγγῆ νύκτα, εν έτος
περίπου μετά τόν θάνατον του κύρ-Κω-
σταντή, περιεπλανάνο εκωθεν της οικίας αυ-
τού, περίφροντες άμα και περίφοβος, ο Γεώρ-
γιος, ο έραστής της μεγαλειτέρας θυγατρός
του κύρ-Κωνσταντή. Από καιρού δέ εις
καιρόν επλησίαζε και παρητήρει δια τινος
σχιμαδός της κλεισμένης θύρας εις το βί-
θος της αυλής. Προφανῶς άνέμενεν εκείνην,
ήτις εισέτι δέν εφαινετο.

Αλλ' ο έραστής δέν άπηλιζέτο ελπί-
ζων να τύχῃ της ποθυμένης συνεντεύξεως
άφ' ής εξηρτάτο ή εύτυχία του, εξηκολού-
θει, εν μαρτυρικῇ ύπομονῇ, άνάμενων!

Μετά τινα καιρόν, επλησίασε και αυθις
εις την θύραν και παρητήρησε. Τέλος πάν-
των! Η νεάνις λυχειμνοῦσα, προσήρχετο
εις την φωνήν του έρωτος!

Ο έραστής δι' άμφοτέρων των χειρών,
εκράτησε την καρδίαν του! Είς εν μυθιστό-
ρηκα ειχεν άναγνώσει, ότι οι παλμοί της
καρδιάς των έραστών, εν παρομοίαις τη πα-
ρούση περιστάσει, κτυπῶσι δυνατά και προ-
ξενούντες θόρυβον ακούονται μακράν... Ε-
φοβήθη μήπως οι εν τῇ οικίᾳ ακούσασιν τούς
παλμούς της καρδιάς του και τούς έννοή-
σωσιν!...

Εκυψε μόνον προς την θύραν, και λιπο-
ψυχῶν εψιθύρισε.

— Ανοίξε φῶς μου... έχω να σου πῶ
πολλά άποψε...

Και ή νεάνις δι' εκλιπούσης εκ τε του
ρόθου και της συγχίσεως φωνῆς:
— Τώρα—άπῆντησεν— άνοιγ...

Και ήθέλησεν, εκπληρουσα την ύπόσχασίν
της, ν' άνοιξῇ την θύραν.

Αλλ' ειχε λησμονήσει τόν κόπανο, τόν
πιστόν φίλον του πατρός της...
Μόλις εδοκίμασε ν' άνοιξῇ την θύραν, ο
κόπανος έτριζεν, άλλ' έτριζε τόσοσ δυνατά,
ώστε ήκούσθη παρά του κοιμημένου κυνός,
όστις εξερράγη εις άγρίας υλακῆς! Η νεά-
νις περίφοβος, έπέβαλε σιγήν εις τόν κύνα—
άλλ' ο μολοσσός κάτι βεβαίως θα έμυρίσθη
διότι δέν ήπῆκουσεν εις την διαταγήν της
κυρίας του, ήτις ώργισμένη τῷ ειπε:

— Σκασμός μαντρόσκυλο!

Πλῆν, ο κόπανος άφ' ενός, και τὸ μαν-
τρόσκυλο άφ' έτέρου εξεπληρώσαν τὸ καθῆ-
κόν των· διότι, άμα τῇ πρώτῃ του κυνός
υλακῆ, ο έραστής έτράπη εις άτακτον φυ-
γήν, ή δέ νεάνις καταιωθεισῆς της συνεν-
τεύξεως, μετέθῃ να κατακληθῆ περιλυκός.

Α! πόσον έγέλασε την έσπέραν εκείνην
ο πιστός κόπανος· ενόμιζεν ότι έβλεπε πρό
αυτοῦ ώργισμένην την κυρίαν του, και φεύ-
γοντα τόν έραστήν της, άμφοτέρους δέ κα-
ταρωμένους αυτόν, όστις, άφ' ου έβλετο αί-
τιος ν' άποτύχῃ ή συνεντεύξεως των, έγέλα
ήδη εις βράχος των, ως να τούς έλεγε διά
φωνῆς ειρωνικῆς:

— Αιμ, τί θαρρούσατε!... Εγὼ φυ-
λάω την πόρτα...

Και ή σκιά του κύρ-Κωνσταντή, πλα-
νωμένη εκει που, ειδε την αγαθήν του κο-
πάνου πρᾶξιν, και διελθουσα πλησίον του,
τῷ εψιθύρισε δια φωνῆς ευνώμιουτος
— Γειά, χαρά σου, κόπανε... Δούλευε,
δούλευε, καυμένε, και πρόσχε τὸ σπῆτι και
τά παιδιά μου... γειά, χαρά σου, κόπανε...

Τῆν επομένην τὸ μαντρόσκυλο έστάλη να
φυλάττῃ τὸ εν Κολοκυνθοῦ κειμένου περι-
βόλιον του κύρ-Κωνσταντή! Τόν κόπανο
δὲ τά τέκνα του μακαρίτου, τῇ εισηγήσει
της μεγαλειτέρας των αδελφῆς, άπεφάσισαν
να καταβιβᾶσουν εκ της θύρας, διότι... «ήτο
ντροπή τους· να έχουν άκομη κόπανο γιά
θυρωρό!»

— Πρέπει να κτίσουμε σπῆτι, έλεγε τὸ εν!
— Παλάτι, έλεγε τὸ άλλο.
— Να κάμουμε και εξώθυρα καλή.
— Και να πάρουμε και θυρωρό!
— Μὲ φράκο!
— Και με γαντία!
— Μα τὸ Θεό... εινε ντροπή μας να
φυλάξῃ πιά ο κόπανος!

Και ούτως ο ταλαίπωρος κόπανος, ο φί-
λος, ο σύντροφος, ο αδελφός του κύρ-Κω-
σταντή, ο κόπανος, ο πιστός υπηρητήσῃς
δύο δλας οικογενείας επί πεντήκοντα συνεχῆς
έτη, κατεβιβάσθη κακήν κακώς, εν μέσω
σκωμμάτων και γελῶτων, από της θύρας
ην εφύλαττε τόσοσ καλά, και αποβληθείς
ασπλάγγως εκ της οικίας, εν ή εζῆ εύτυ-
χη και ήσυχος, εδῶθη εις άλλον κύριον, εις
την κυρά Μαρίαν την πλυντριάν, προσήρ-
σασαν αυτόν δια βαρεταν και επίπονον έργα-
σίαν, τὸ πλύσιμον των άσπρορούχων...

Δυστυχισμένο κόπανε! Και ήδη εργαζε-
ται καθ' εκάστην, και βαρῶς καταπίπτει
επί των άσπρορούχων, χωρὶς καν ή κυρία
ρία του, ή Μαρία ή πλυντριά, να τῷ άπο-
τεινῇ ένα παραμυθιάς λόγον, ως έπραττεν
ο φίλος του κύρ-Κωνσταντής!...

Α! τά τέκνα του κύρ-Κωνσταντή δέν
ώμοιασαν ποσῶς του πατρός των! Εκείνος
βεβαίως, ποτε δέν θα έιδιδεν εις άλλον τόν
κόπανο, άπαρνούμενος ούτω, ως λησμονῶν,
τάς παιδικάς του αναμνήσεις, τά ήθημα των
πατέρων του, τὸ παρελθόν του...

III

Εκτοτε παρήλθον τέσσαρα έτη.
Ήδη επί τού οικοπέδου του κύρ-Κω-
σταντή ή σύζυγος και τά τέκνα αυτοῦ άν-
ήγειραν λαμπρόν μέγαρον, πρό της θύρας
του όποιου μελανείμων και φέρων λευκά
χειρόκτια ισταται... ο θυρωρός!!!

Αλλ' ο θυρωρός δέν εινε πιστός ως ο κό-
πανος! Δέν τριζει όταν την νύκτα ή νεάνις
θελει ν' άνοιξῇ την θύραν...

Και δι' αυτό μίαν νύκτα, ή μεγαλειτέρα
θυγάτηρ του κύρ-Κωνσταντή δέν εδυσκο-
λεύθη ν' άνοιξῇ την θύραν και να φύγῃ με
τόν εκλεκτόν της καρδιάς της Γεώργιον.
Δυστυχῆ κόπανε, πιστὲ φιλετου κύρ-Κω-
σταντή! Εδάκρυσεν όταν έμαθε την άπα-
γωγῆν της κυρίας του, και φοβερός εν τῇ
όργῃ υφ' ής ειχε καταληθῆ, εφώνησεν ά-
γρίως, άποτεινόμενος προς τὸ κυλοῦν αυτόν
σκότος, προς την σιγήν, προς την ερημίαν:

— Αχ! αν φύλαγα εγὼ άκομη την θύ-
ραν!...

Και ή σκιά του κύρ-Κωνσταντή, πλανω-
μένη εκει που, επλησίασε προς τόν ξεπεσμέ-
νον μαύρον κόπανο, και ευνώμιον επί τῇ
τοιαύτῃ του πίστει και ειλικρινεί άφοσίωσει,
τῷ εψιθύρισε σιγά, σιγά.

— Γειά, χαρά σου, κόπανε... γειά χα-
ρά σου!!!

ΑΡΙΣΤ. Ν. ΚΥΡΙΑΚΟΣ

ΟΙ ΒΛΑΧΟΙ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ

ΜΑΛΑΚΑΣΙ

(Συνέχεια)

Τὸ ζημέρωμα εν τῷ χωρίῳ—Από Κοντοβράκι
μέχρι 'Αγίας Παρασκευῆς.— Πανόραμα.—
Κράφι.—Αρχαῖα ερείπια—Προβάλα.—Α-
ραχθος.—Αποπλάγγναις μου.—Στανά 'Αρά-
χθου.—Γέφυρα και μύλοι Παπαστάθῃ.

Σήκου, γιατί ζημέρωσε μὲι εφῶνα-
ξαν, αποτόμως πολὺ διακόψαντες τὸν γλυ-
κὸν πρωϊνὸν ύπνον μου.

Ανοιξας τούς υσταλούς οφθαλμούς μου,
ειδα να πληροὶ καταπληκτικῇ λάμπει, ανα-
διδόμενη εκ της μεγάλης εκ πρίνων πυρᾶς
της εστίας, τὸ δωμάτιον, του όποιου τὰ
παρέθυρα έμενον άκομη κλειστά. Εγερθῆς
παρευθὺς ήνοιξα τὸ παρα την στρωμένη μου
και έβεβαιώθην πλέον ότι τῷ όντι ειχεν ε-
ξημερώσει. Τὸ χωρίον ολοκλήρον ήτον ανά-
στατον κατά την ὄραν εκείνην, διότι οι γω-
ρικοί εγερθέντες πολὺ ένωριότερον εκίνουον διά
την ήμερησίαν έργασίαν των, δια τούς ά-
γρούς. Ήκουον λοιπόν διαφόρων ειδῶν φω-
νάς, κραυγᾶς ανθρώπων, υλακῆς σκύλων,
μυκηθμούς βοῶν, χρομετισμούς ίππων και
ήμιόνων, όγκανίσματα ὄνων και γέλωτας
και ὄβρις αναμῆς πάντα. Τῆν θορυβώδη έ-
κείνην εξέγερσιν έμετριάζόν πως οί θαροὶ ἤ-
χοι του κῶδωνος της εκκλησίας, τά γλυκά
κελαδῆματα των πτηνῶν και ο φαίδρος
θροῦς του ὕδατος του χειμάρρου. Η άηδὸν
δέν ήκούετο· ίσως ειχε καταφυγῇ εις άλλο
δάσος, άπομακρυνομένη του θορύβου τῷ έ-
γειρομένου χωρίου.

Αμέσως μετ' όλίγον άνεχωρήσαμεν. Ο-
λος ο κόσμος του χωρίου κατήρχετο άθροῦς
πρὸς την κοιλάδα κάτω, ήμεις δέ μόνου ή-
κολουθοῦμεν την ὄλως αντίθετον ὁδόν. Πα-
ρὰ την εκκλησίαν εσταυροκοπήθημεν και ά-
πειχαρισάμεν τούς παρεστῶτας χωρικούς·
ρίβαντες δ' εκείθεν τὸ τελευταίον βλέμμα
επί της πόλεως τῶν Ιωαννίνων, ή ὅποια ά-
κομη εκοιμάτο υπό την λεπτῇν άήλην, τοῦ
εκλίναμεν την ράχην του βουνου. Οί ὄψηλοι
πρίνοι ενταῦθα εβόζον κλονούμενοι υπό τοῦ
πρωϊνου άνέμου. Πέριξ του στραπῶνος εν ὁ-
παιθρῷ εκοιμῶντο οί Τουρκοὶ στρατιῶται
τυλιγμένοι εις τά ρακῶδη βρωμερά μάλλινα
σκεπάσματα των. Περαιτέρω ήκούσαμεν
ἄσματα. Ήσαν νεάνιδες εκ του χωρίου πο-
ρευόμεναι εις την βρύσιν δι' ὕδρω με τās
ζυλίνας βαρέλλας επί των νῶτων των. Ο
βαθὺς δὲ χείμαρρος τόν όποσον κατήρχοντο

μάτων και Μπαλαματσαίων έρις εις τον χο-
ρον, ητις διαίρεσασα το χωριον ολόκληρον
εις δύο μεριδας, ηγειρεν αυτάς εναντίον άλ-
λήλων, έχυθη δε και αιμα, επαύσαντο έκ-
τατε οι κάτοικοι να τελώσι μεγαλοπρεπώς
ούτω την πανήγυριν και πολλαί των πτε-
λεών, εγκαταλελειμμένα πλέον, απέζηρ-
θήσαν εις την άνθισάν των ή εξερριζώθησαν
υπό του βορρά και κατακείνται επί του εδά-
φους, κολοσσιαίαι, παραμφορείς προς την
κατακεπτωκυιαν στήλην του ναού του Ό-
λυμπίου Διός. Μεταξύ των πέριξ του χω-
ριου τοποθεσιών ουτε μιαν δεν ευρον βλαχι-
κήν, αλλά πάσας ελληνικάς και αλβανικάς,
οιον αι Σκοταή, Τόρα, Σαυιάδ, Μετόχι,
Κακάδα, Σάπια-βρόσι, Μορίλιου, Κροίκια,
Κούγκι κλπ.

Η δε Προσβάλα είναι μικρά άποικία του
Συράκου, κειμένη εντός της χαράδρας της,
δεξιόθεν του Κράφι και όλίγον άνωθεν, μη
βλέπουσα άλλο τι εκτός των περι αυτήν ά-
γριων βράχων και του υπεράνω τεμαχίου
του ούρανού, άκούουσα δε μόνον την βοήν
του όρμητικού ποταμού της του κατερχο-
μένου εις τον Αραχθον και την κλαγγήν
των μεγάλων αετών των κορυφών της Πίν-
δου. Οι κάτοικοι αυτής όμιλούσι την Βλα-
χικήν και Έλληνικήν και άσχολούνται εις
την γεωργίαν και την κτηνοτροφίαν. Έσχά-
τως ό φιλολογικός σύλλογος «Παρασούος»
πύδοχσε να χορηγήσῃ μικρόν τι χρηματι-
κόν ποσόν εις εκμίσθωσιν ελληνοδιδασκάλου
διά το χωριον τουτο καθώς και διά το γε-
ιτον αυτου Παλχοχώρι Συράκου.

Είπομεν ότι εξ Άγίας Παρασκευής μέχρι
του ποταμού η οδός, ητις καλεϊται άποκλει-
στικώς ένταυθα Δρύσκος, εινε ειλικοιδήσ
και
κατωφερεστάτη. Τούτου ένεκα έδέεσε να κα-
τέλθωμεν αυτήν πεζή, διότι εις τοιαύτας μά-
λιστα άνωμαλούς οδούς ή επί ζώνω κάθοδος
εινε πολύ επικίνδυνος. Με την ράβδον λοι-
πόν του άγωγιάτου μας εις χεϊρας επήδων
άπό πέτρας εις πέτραν εις τον καθήφορον,
ένφ αυτός έσυρε τα ζώα το έν κατόπιν του
άλλο προοδεδεμένα δια των ινίων των.
Περί το μέσον του καθήφορου άπνητήσαμεν
μικράν βρύσιν με δύο άρτοφυή πλατανάκια,
το μόνον αγαθοεργήμα πλουσιωτάτου τινός
Συρακιώτου, έν Πρεδέζη διαμένοντος, αλλά
και το μόνον καθ' όλον τον Δρύσκον άπαν-
τέμενον ύδωρ, η μόνη καταφυγή, εις τους
άνερχομένους ιδίξ, κατά τα φοβερά εκείνα
καύματα του Ιουλίου και του Αυγούστου.

Η άνωμαλωτάτη και πλήρης λίθων με-
λανών οδός αυτη ότε μεν έκτυλίσσεται επί
επιπέδου τάπτος, ότε δε εισέρχεται εντός
βαθυτάτων και πλατειων ρευμάτων, από των
όποιων εξέχεται όλίγον εις έδαφος άναπε-
πταμένοι, ινα και πάλιν βυθισθῇ υπό τα φυ-
λώματα του καλύπτοντος το βουνόν όλον
δάσους εκ χθαμαλών δρυών.

— Να σ' τύχη να καθής νύχτ' από
δω, μοι έλεγον ο μάραμπα-Γιάννης, ν'
άκούης τα νταούλια που βαρουν κάτω στο
ποτάμι για να μη μπαίνουν τ' άγριογούρνα
στα καλαμπόκια. Τρόμος τον πιάν' τον άν-
θρωπο που να μη ξέρ'.

— Έχει άγριογούρνα αυτός ο λόγγος,
μπαρμπα-Γιάννη;

— Τούτος έδω; Α, μπά-μπά! Που να
τά κρύψ', ε τα ντούσκα; Τιποτα λαγούς
κι' άλλές; τ' άγριογούρνα καθαινουν από
περ' απ' το Κραφίτκο και το Παλχοχω-
ρίτκο.

Περαιτέρω της βρύσης ο μπαρμπα-Γιάν-
νης μοι έδειξε καθ' οδόν επί τινος μεγάλου
λίθου μαύρου, έν σωρφ μετ' άλλων κειμένου,
την έμμετρον έπιγραφήν «Σπύρος Μπαρ-
μπούτσης πέρασε με δέκα όχτ'ω καλφάδες
(1808)» κεχαρμημένη επιτηδείως δια μα-
χαίρας. Μοι ειπε δε ότι ο Μπαρμπούτσης
αυτός ητο Συρακιώτης ράπτης καπότων (κα-
ποτάς), όστις έπιστρέφων έκ της ζήτης, έν ή
εξήσκει το επάγγελμά του, εις την πατρίδα του
μετά των 18 έργατών του έχάραξεν εις ά-
νάμνησιν της διαβάσεώς του την έπιγραφήν.
Εις τα επίπεδα μέρη του καθήφορου έβλε-
πον άθλιωτάτα τινα προχώματα κατασκευασ-
θέντα υπό των Τούρκων στρατιωτών κατά
το 1886 και έρείπια προσωρινών κλιβάνων.
Αξιοπαράτηρητον δε ότι μέχρι του ποτα-
μού ουδένα ευρομεν διαβάτην. Ο άγωγι-
άτης μου έσυρε τα ήμιόνους του άργά-άργά-
ένφ έγω πηδών ευθυμος από πέτρας εις πέ-
τραν άπεμακρύνθην πολυ άπ' αυτου. Τέλος
κατήλθον προ αυτου εις τον ποταμόν. Στην
κοιλιάς σχηματίζεται ένταυθα, εις την ά-
κραν της όποιας, προς την Πίνδον, ρέει ο
Αραχθος, άβαθός μεν έν καιρώ θέρους, αλλά
κατά τον χειμώνα θηριώδης. Μικρόν μέρος
της κοιλάδος ταύτης άφινεται άνοικτόν, χα-
λικόστρωτον, δίκην πλατείας, το δ' έπίλοι-
πον όλον μέχρι των προπόδων του όρους
καλύπτεται υπό δάσους συσικιών πλατανών,
αίτινες βυθίζουσι τους πλατυφύλλους κλά-
δους των εις τα διαυγέστατα ύδατά του. Η
βοή του ένταυθα πληροί όλα τα πέριξ. Πο-
λύτοχος λιθινή γέφυρα ένάνει την έντευθεν
επίπεδον όχηθον του με τους βράχους της
Πίνδου άπέσαντι, άνεγερθείσα, ως δεικνύει
η έπιγραφή της, έν έτει 1746 υπό του ή-
γουμένου της μεταξύ Καλαρρυτών και Μα-
τασούκι μονής Βιλζας Άγαπίου, όστις
προσέφερεν 175 φλωρία ένετικά και άλλα
τόσα συνέλεξε εν των πέριξ του ποταμού
κοινοτήτων. Η γέφυρα λέγεται σήμερα γε-
φύρι του Πακά-Στάθη. Υπό την μεγάλην
άψίδα αυτής, την προς την Πίνδον, διέρ-
χεται το ρεύμα (η λαμπάδα) του ποταμού,
βαθύ και ησυχον έν καιρώ θέρους· κατά τον
χειμώνα η πλημμύρα αυτου εινε φοβερά.
Αφού πληροί όλην κοιλάδα εκείνην, ύψώνε-
ται ένίοτε και υπέρ αυτήν την μεγάλην της
γεφύρας άψίδα και κατακαλύπτει αυτήν,
συμπαρσύρει δε εις τα τεθολωμένα τότε
ύδατά του όγκωδεστάτους λίθους και δένδρα
ολόκληρα εκ Ζαγορίου η Μετσόβου. Λέγουσιν
οι περιοικούντες ότι φωνάζουν τότε από τα
θεμέλια της γεφύρας οι έν αυτοίς ένταφέν-
τες, ινα στερευθῇ αυτη, αλέκτωρ και άραψ,
κλονίζεται δε η γέφυρα σύσσωμος. Υπό τινα
πλατανον εις την όχθην του ποταμού έθεώ-
μην τα πέριξ και έπαιζα ένίοτε άναδεύων
μέ τον ράβδον μου τον πυθμένα του ρεύμα-
τός του. Βαθμηδόν με αφήρπασεν η θεα της
ώραίας ταύτης τοποθεσίας και ηρχισα, μόνος
έκει, να ρεμβάζω. Η φαντασία μου παρεσύρ-
θη, ώσει υπό του ρεύματος του ποταμού, εις το

ρεύμα του ρεμβασμού, των πόνων, των έλ-
πίδων, των μυστηρίων, του άπειρου. Έπεχεί-
ρησα προς στιγμήν να στιχογραφήσω, να
γράψω κάτι τι ποιητικόν. Η ευκαιρία κα-
τάλληλοτάτη. Άλλά συνελάμβανα μιαν
άρχην ποιήματος, συνελάμβανα άλλην, και
 τρίτην και τετάρτην και ουδεμίαν ευρισκον
καλήν, κατάλληλον ως προς το μέρος, έν φ-
νευνεύομην, όσον έν δημώδες ζήτημα, όπερ
άκούσιως μοι ήλθεν εις την μνήμην τότε,
το λαμπρόν ζήτημα του γεωργου, του έρα-
σθέντος της περικαλλούς χωριατοπούλας,
ητις :

Είχε τ' άχέλι κούκιο με κρεμει βαμμένο.
Με το μαντύλι τ' άπριψε κ' έθαψε το μαντύλι.
'Σ' εστά ποτάμια τόπλυνε κ' έθαφαν τα ποτάμια,
Κ' απ' τα ποτάμια έθάψανε η άραις του πλάγρου.
Κ' έθαφαν χιλια κάτερρα μαζί με τα πανιά τους,
Κατέδη ο άητός να πη νερό κ' έθαψε τα φτερά του,
Κ' έθαψε ο ήλιος ο μισός και το φεγγάρι άκέρρο.

Αναγράφων το ζυμα τουτο, δεν θέλω
να μείνωσι λησμονημένα δια παντός και
τινες των άρχων δι' ών εζητούν να κάμω το
ιδιόν μου ποιήμα. Ένίοτε λοιπόν ελάμ-
θανά υπ' όψιν μου συνάντησιν έρωμένων
άγροτων εις την ποταμιάν, ένίοτε δε πιγ-
μόν προσφιλών αδελφών, άλλοτε νεάνιδα ε-
δουσαν επί της γεφύρας και την γεφυραν
ραγιζόμενην εις την φωνήν της, άλλοτε νε-
ραϊδας όρχουμένας παρά τον ποταμόν, άλ-
λοτε λάμιας και στοιχειά αυτου έμποδι-
ζοντα την διόδον ωραιων νεαρών βοσκών,
άλλοτε πάλιν ταξιδευόμενον έρωτώντα τον
ποταμόν αν επέρασε από το χωριον του και
αν ειδη τους ιδιούς του και λαμβάνοντα τα
ύδατά του εις τας χεϊράς του και άσπαζόμε-
νον αυτά μετα δακρύων, και άλλοτε ξανθήν
χωριατοπούλαν με φλουριά και με χρυσά
ένδεδυμένην, με ροδολευκούς πόδας και βρα-
χιόνας, πλύνουσαν έν τω ποταμῳ. Η τε-
λευταία αυτη σύλληψις εδέησεν ακολουθήσθαι
να γίνη η αρχή του ποιήματός μου αη πα-
διά της Μαρίας.

Αίφνης εις το βάθος των πλατανών ή-
κουσα φωνήν άηδόνος. Ηγέθην παρευθής
και έτρεξα προς αυτήν. Την έπλησιασα.
Απήλαυσα έκ του πλησίον πλέον την μα-
γικήν εκείνην φωνήν, ητις επί τόσην ώραν
μ' έκράτησεν άγρυπνον εις Κοντοβράκι την
παρελθοῦσαν νύκτα. Δεν εφθασε τουτο.
Ηθέλησα και να την βλέπω. Άλλά μόλις
ήδυνήθην να το κατορθώσω και η άηδων ά-
πέπητ εις άλλο δένδρον. Έκει ανέλαβα
πάλιν την συνέχειαν του διακοπέτους άσμα-
τός της. Την ηκούσα. Δεν ήδυνάμην να ό-
πισθοχωρήσω. Με παρέσυρεν ως μαγνίτης.
Την έπλησιασα και πάλιν. Έκεινη και πά-
λιν επήδησεν εις άλλο δένδρον και εις άλλο
και εις άλλο. Από κατόπιν της έγώ. Την
ήκολούθησα ούτω επί 1/4 της ώρας περίπου
έντός του δάσους. Αίφνης η άηδων επή-
ταξε και εκειθεν και δεν την ηκούσα μετα
ταυτα ούδαμου πλέον. Συνελθών εκει εκ της
μαγείας, εις την όποιαν με ειχε βυθιση η
φωνή της, παρετήρησα ότι ευρισκώμην τό-
σον μακράν της γεφύρας και ότι ειχα πρό
έμου το τέλος του δάσους. Χάρην περιεργείας
έδοκίμασα να εξέλθω αυτου έκει και να ιδω
τι εινε πέριξ. Μόλις παρεμέρισα τους τε-

λευταίους των πλατανών του κλάδους και
εύρηθην εμπροσθεν φοβερού μέρους. Δύο βρα-
χιώεις άραις βουνών συναντώμεναι άμφι-
τόν ποταμόν, όστις μόνος διεχώριζεν αυ-
τάς, έσχημάτιζον μετεωριζόμεναι κολοσσ-
οιαίαν, ούτως ειπέιν, πύλην, πύλην γιγάν-
των, πύλην ουρανούων θεών. Έπειδή τα
ύδατα του ποταμού, βαθιά ένταυθα, επλή-
ρουν όλον τον μεταξύ των πλευρών της πύ-
λης ταύτης στενόν χώρον, δεν ήδυνήθην να
προωρήσω και να παρατηρήσω εντός αυτης.
'Άλλ' έκ του μέρους ενόησα ότι ητο η έν-
τευθεν ένσοδος των στενων του Αράχθου.
'Εξωθεν των στενων και πέραν του πο-
ταμού ειδα εκτενή πεδιάδα έσπαρμένην δι'
άραβοσίτου, και πέριξ αυτης επί των προ-
πόδων της Πίνδου το χωριον Βασταβέτσι
την πατρίδα του Κατσαντώνη, το Παλχο-

χώρι του Συράκου, και τους μύλους του
Παπαστάθη. Πεκρά τους μύλους διεκρίνα
πλησιάζοντα τον άγωγιάτην μου με τας
δύο ήμιόνους του άργα-άργά. Έδοκίμασα να
του φωνάζω που μ' εκκατέλειψαν, άλλ' έ-
συλλογιόσθην ότι ητο άδύνατον ν' αφήσῃ η
βοή του ποταμού και η έως εκει μεγάλη
άπάστασις ν' άκουσθῃ η ασθηνής φωνή μου.
'Αντι παντός άλλου λοιπόν διαθήματος ε-
σπευτα να επιστρέψω εις την γεφυραν και
να φθάσω τον άγωγιάτην. Εισήλθον εις το
δάσος και διηρχόμην υπό τας πλατανούς
τρέχων ως παράρρων. Διήλθον ταχύς τον
ποταμόν επί της γεφύρας και τον μικρόν βρα-
χιώνα του βουνού επί του όποιου στηρίζεται
η μεγάλη άψις αυτης και κατώθωσα να
φθάσω τον μπαρμπα- Γιάννην εις τους μύ-
λους, μόλις άφίχθεντα.

Παρουσιάζων εις το κοινόν ο, τι, θεωρού-
μενον ως απλή περιπέτεια, εινε, ως νομίζω,
μία έκ των παραδοξωτέρων και μυστη-
ριοδεστέρων, άς ποτε θνητός ύπστη, θεω-
ρώ έμαυτον υπόχρεον να εκθέσω όποιαν
τινά σχεϊν έχω προς αυτήν. Πρός τουτο
εινε καλόν να είπω ευθύς εξ αρχής ότι
δεν ειμαι ο συγγραφεύς, άλλ' άπλοϋς αυτης
έκδότης· κατόπιν δε να προβά εις την ά-
φήγησιν του πώς συνέβη να περιπέση εις
χεϊρας μου.

Πρό τινων ετών, έγω, ο έκδότης, διέμενα
μετα τινος φίλου μου έν τινι πανεπιστημίῳ
όπερ άς όνομάσωμεν χάριν της παρούσης
ιστορίας, Κανταβριγιαν, και ιδών δύο άν-
θρώπους βαινόντας όμου ανα την οδόν και
κρατουμένους από του βραχιόνος κατελή-
θην υπό παραδόξου έντυπώσεως. Ο εις,
άνευ υπερβολής, μοι εφάνη το ωραιότερος
νεανίας όν ποτε ειδον. Ητο πολυ ύψηλός,
ευρύστερος και ειχε παράστημα μεγαλο-
πρεπές και χάρην, όπερ εφαινετο τοσοϋτο
φυσικόν εις αυτον ως εινε εις την άγριαν έ-
λαφον. 'Επί πλέον το πρόσωπον του ητο
άνευ ελαττώματος—πλήρης αγαθότητος και
καλλονής—και όταν εξέβαλλε τον πτελον του,
όπερ ακριβώς κατ' εκείνην την στιγμήν έ-
πραξε προς διερχομένην κυρίαν, ειδον ότι η
κεφαλή του εκαλύπτετο υπό μικρών χρυσο-
λέων βοστρύχων ούλων από της ρίζης.

— Περιεργον! ειπον προς τον φίλον μου
μω' ου περιπέτειατον. Τη άληθεια αυτος ο
νεός φαίνεται ως άγαλμά τι του Απόλλω-
νος έμφυχωθέν. Τι ωραίος άνθρωπος!
— Ναι, άπεκρίθη, εινε ο ωραιότερος νεός
του πανεπιστημίου και προς τούτοις εις εκ
των καλλιτέρων. Τον όνομάζουσιν «Έλληνα

θέον»· αλλά θεώρησον τον Χόλλν· εκεινος
εινε ο κηδεμών του Βίνσεϋ (ούτω καλεϊται
ο θεός) και εινε άνθρωπος πλήρης γνώσεων.
Τον όνομάζουσι «Χάρωνα».

Παρετήρησα, και ευρον τον έτερον, όστις
ητο πρεσβύτερος, επίσης αξιοπαράτηρητον
ως το παρά το πλευρόν βαϊνον πρότυπον
της ανθρωπίνης καλλονής. 'Εφαινετο τεσ-
σαρακοντούτης και ητο ακριβώς τόσον δυ-
σειδής όσον ο σύντροφός του ητο ωραίος.
'Εν πρώτοις ητο κάπως βραχύσωμος, ειχε
κυρτάς κνήμας, ουδόλος στήθος και εις το
έπακρον μακρούς βραχιόνας. Είχε βαθύ-
χρουν κόμην πίπτουσαν επί του μετώπου του
και μικρούς οφθαλμούς. Το γενέσιόν του ά-
νήρηχο μέχρι της κόμης του ούτως, ώστε
εφαινετο ελάχιστον μέρος του προσώπου του.
Το σύνολόν του μοι ενεποιε εξ ανάγκης την
έντυπωσιν γοργίας· και έν τούτοις υπήρχε
τι το εύκρεστον και ειλικρινές εις το βλέμμα
του ανθρώπου τουτο. Ένθυμούμαι μάλι-
στα ότι ειπον τότε, ότι θα έπεθύμουν πολυ
να σχετισθῶ μετ' αυτου.

— Πολυ καλά, υπέλαθεν ο συνοδός
μου· ουδέν ευκολότερον τούτου. Γνωρίζω
τον Βίνσεϋ και θα σε παρουσιάσω προς
αυτους.

Τουτο επραξεν άμέσως και παρέμεινα
όλίγον συνομιλάν μετά των νεών μου γνω-
ρίμων περί των Ζουλου, αν δεν άπατώμαι,
διότι ακριβώς τότε ειχον έπιστρέψει έκ του
άκρωτηριού της Καλής Έλπίδος. Άλλά
μετ' όλίγον, ευσωμάς τις κυρία, ης το όνομα
δεν ένθυμούμαι πλέον, ηλθε προς το μέρος
μας, συνοδευόμενη υπό ευειδούς ξανθής κο-
ραϊδος· ταύτας ο Βίνσεϋ, όστις, προφα-
νώς τας έγνωρίζει καλώς, επλησίασεν άμέσως

— Που ησουν, μωρέ παιδι μου, μοι ειπε
με πατρικόν γλυκύ ύρος, αυτου περ' άκο-
μα; εγω σαν δε σ' ηύρα στο ποτάμ' παν-
τεχα πώς τράβηξες μπροστα για ιδω. 'Ερ-
χουμ' ιδω, δε σε γλέπω ρωτώ, μου λεν
πως δεν ειδαν τίποτα· αρχίμισα να φο-
δάζμαι.

Τον παρεκάλεσα μειδιών να με αφήσῃ
ησυχον ν' αναπνεύσω όλίγον εκ της ταχύ-
τητος του δρόμου μου και μετα ταυτα τῶ
διηγήθην τα κατα την άπροπλάγησιν μου· ο
μπαρμπα-Γιάννης εις απάντησιν δι' όλα
αυτά τα παθήματά μου έσταυροκοπήθη με
μορφασιμόν τινα άπορίας.

Είτα μοι προσέφερε το ζῶον.
— Καβάλλικα, μοι ειπε, γιατί μάς πηρ'
ο ήλιος.

(Έπειτα συνέχεια) Κ. Δ. ΚΥΡΕΤΑΛΑΝΗΣ

RIDER HAGGARD

ΕΚΕΙΝΗ

(ήτις πρέπει να υπακούηται)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ

Έκ του Άγγλικου υπό Α. ΑΜΒΑΘΗ

Είσαγωγή

και ηρξατο να βαδίξῃ μετ' αυτών. Ένθυμού-
μαι πόσον άστεια μου εφάνη η επί του προ-
σώπου του «Χάρωνος» άλλιώσις, άμα ως ειδη
τας δύο ταύτας προχωρούσας. Διέκοψεν ά-
ποτόμως τον περιπάτον του, έρριψε βλέμμα
επιτιμητικόν επί του συνοδού του, και προσ-
κλίνας προς έμε απήλλην. Έμαθον κατόπιν
ότι αι γυναίκες τῶ ενεποιούν τον φόβον,
όν συνήθως προξενει κύων λυσών. 'Εν
τούτοις, δεν δύναμαι να είπω ότι ο Βίνσεϋ
εδειξε, κατά την περίστασιν ταύτην, πολ-
λήν απέχθειαν προς την γυναικειαν συνανα-
στροφήν, καθ' όσον μάλιστα παρετήρησα
τότε, γελών, προς τον συνοδόν μου, ότι δεν
μου εφαινετο ο νεανίας ως ο άνθρωπος όν
θα ητο φρόνιμον να παρουσιάσῃ τις προς
την μνηστήν του, καθ' όσον, κατά πάσαν πι-
θανότητα, η τοιαύτη γνωριμία θα απέληγεν
εις την μεταβίβασιν των αισθημάτων της
από του μνηστήρος προς αυτον. Ητο καθ'
υπερβολήν ευειδής, και, το καλλιστον, δεν
εφαινετο έχων συναίσθησιν της ωραιότη-
τός του, ουτε υπερηφανεύομενος δι' αυτην
ως συνήθως συμβαινει εις τους ευειδέεις άν-
δρας, όστινες ούτω καθίστανται μισητοί προς
τους φίλους των.

Την αυτην έσπεραν ανεχώρησα εκ Καν-
ταβριγίας και ουδέν πλέον ειδον η ήκουσα
περί του «Χάρωνος» και του «Έλληνος
Θεού» επί πολύν χρόνον. Ουδένα ειδον εξ
αυτών εκποτε και δεν μοι φαίνεται ποσώς
πιθανόν ότι θα τους επανίδα. Άλλά προ
μηνός έλαθον έπιστολήν και δύο δεσμιδάς.
'Απεσφράγισα την έπιστολήν, και παρετή-
ρησα την υπογραφήν. Ητο 'Οράτιος Χόλ-
λου, όνομα όπερ ειχον σχεδόν λησμονήσει.
Είχε δε ως εξής :

« ΣΥΧΛΗ ΕΝ ΚΑΝΤΑΒΡΙΑΙΣ τῆ 1ῃ Μαΐου 18—

«Κυρίες μου. Θὰ ἐκπλαγῆτε λαμβάνων ἐπιστολὴν παρ' ἐμοῦ, μεθ' οὐ μολίς ἔχετε ὀλίγων λεπτῶν τῆς ὥρας γνωριμίας. Τῆ ἀληθείας δὲν νομίζω ὅτι θὰ ἦτο ἐπ' ἀνάγκης νά σας ὑπενηθύσω ἀμέσως, ὅτι συνητηθῆμεν πρὸ πέντε ἐτῶν ἐν τῇ ὀδῷ Κανταβρυγίας, καὶ ἐπὶ ἐγὼ μετὰ τοῦ Λέοντος Βίνσεῦ ἐπικρουσάσθημεν πρὸς ὑμᾶς ὑπὸ τινος φίλου. Ἄλλ' ἄς ἐλθῶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου χάριν βραχυλογίας. Μετὰ πολλῆς εὐχαριστίας ἀνέγνωσα ἐσχάτως σύγγραμμά σας περιγράφον παράδοξόν τι συμβάν κατὰ τὴν κεντρῶν Ἀφρικήν. Ὑποθέτω ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο εἶνε κατὰ ἀληθείαν καὶ κατὰ τι φανταστικόν. Ἄλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα μὲς ἐπένευεν ἰδιάν τινα. Συνέπεσον, ὡς θὰ ἴδητε ἐκ τῶν ἐπισυνημένων ἐγγράμων, ἅτινα σὰς ἀποπέμψω, ὅτι οὐπὸ τὴν κηδεμονίαν μου ἡ μάλλον ὁ θετὸς υἱὸς μου Λέων Βίνσεῦ καὶ ἐγὼ ἔσχασεν ἰσχύτως ἀληθῆ Ἀφρικανικήν περιπέτειαν, πολὺ θαυμασιωτέραν ἐκείνης, ἣν περιγράφετε ἐν τῷ συγγράμματι σας. Ταύτην πολὺ διατάξω νὰ σὰς διηγῶμαι ἐκ φόβου μήπως δὲν γίνω πιστευτὸς, θὰ ἴδητε δέ, ἂν ἀναγνώσῃτε τὸ αὐτόγραφο, ὅτι εἶχομεν ἀποφασίσει νὰ μὴ τὴν δημοσιεύσωμεν ἐφ' ὅσον ζῶμεν. Τὴν ἀπόφασίν μας δὲν θὰ μεταβάλωμεν κατ' οὐδένα τρόπον, ἂν δὲν συνέβαιεν ἰσχύτως ἐπεισοδίων τι. Ἀναχωροῦμεν, διὰ λόγους οὐδ' ἰσως μαντεύσῃτε μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ αὐτογράφου, μεταβαίνοντες εἰς τὴν κεντρῶν Ἀσίαν, ὅπου, ἂν ὑπάρχη που ἐπὶ γῆς, εὐρίσκειται ἡ σοφία, καὶ προβλέπομεν ὅτι ἡ ἐκεῖ διαμονὴ μας θὰ εἶνε μακροχρόνιος. Ἴσως δὲ δὲν ἐπανέλθωμεν ποτέ!.. Ἐν τῷ αὐτῷ λοιπὸν περιπτώσει ἐσκέφθημεν ὅτι δὲν θὰ ἦτο ὀρθὸν νὰ στερῶμεν τὸν κόσμον τῆς γνώσεως φαινομένου, κατὰ τὴν γνώμην μας, πολὺ ἠνδραφίερον, ἀπλῶς διότι κἀπως σχετίζομεθα μετ' αὐτοῦ ἡ διότι φοβούμεθα μὴ δὲν γίνωμεν πιστευτοὶ, ἡ μὴ καταστῶμεν γελοιοί. Ἐπειδὴ ὁμοῦ δὲν συμφωνοῦμεν μετὰ τοῦ Λέοντος περὶ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ιστορίας ταύτης ἀπεφασίσασμεν νὰ τὴν ἀποστείλωμεν πρὸς ὑμᾶς μετὰ τὴν ἀδειαν νὰ τὴν δημοσιεύσῃτε ἂν τὴν νομίζετε ἀξίαν, ὑπὸ τὸν ὅρον μόνον νὰ μεταβάλῃτε τὰ ὀνόματα καὶ νὰ ἀποκρύψῃτε τὴν ταυτότητα μας ἐφ' ὅσον εἶνε δυνατόν νὰ γίνῃ τοῦτο χωρὶς νὰ παραβλαφῆ τὸ ἀξίωπιστον αὐτῆς. Ἢδὴ δὲ τί ἄλλο νὰ προσέσω; Τῆ ἀληθείας, δὲν γινώσκω ἐκτός ἂν σὰς ἐπαναλάβω ὅτι τὰ πράγματα ἐκτίθενται ἐν τῷ αὐτογράφῳ ἀκριβῶς ὅπως συνέβησαν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν «Ἐκείνην» οὐδὲν ἔχω νὰ προσθέσω. Ἡ λύπη μας καθ' ἐκαστὴν καθίσταται περισσότερο διότι δὲν ἐπωφεληθῆμεν τῆς εὐκαιρίας νὰ λάβωμεν πλείους πληροφορίας παρὰ τῆς θαυμασίας ταύτης γυναίκος. Τίς ἦτο ἡ «Ἐκείνη»; Πῶς ἦλθεν εἰς τὰ σπῆλαια τοῦ Κῶ, καὶ ποίαν θρησκείαν εἶχεν; Οὐδέποτε ἐμάθωμεν ταῦτα, καὶ ἦδη, φεῖ! δὲν θὰ τὰ μάθωμεν ποτέ, ἡ τοῦλάχιστον οὐχ ἀκόμη.

Ὅλα ἀναλάβετε τὸ ἔργον; Σὰς δίδωμεν πλήρη ἐλευθερίαν καὶ ὡς ἀμοιβὴν θὰ ἔχητε τὴν εὐχαρίστησιν ὅτι ἐχαίρισται εἰς τὸν κόσμον τὴν θαυμασιωτέραν Ἱστορίαν διότι δὲν εἶνε μῦθος, ὡς θὰ φανῆ ἐκ τῶν ἐπεισοδίων τῆς. Ἀνάγνωτε τὸ αὐτόγραφο (ὅπερ ἀντέγραψα καθαρῶς χάριν ὑμῶν) καὶ ἀπαντήσατέ μου.
Διατελῶ ὑμέτερος
Λ. ΟΡΑΤΙΟΣ ΧΟΛΛΥ
Υ. Γ. Σημειωτέον ὅτι ἂν προκύψῃ κέρδος ἐκ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ χειρογράφου δύνασθε νὰ τὸ μεταχειρισθῆτε ὡς ἀγαπᾶτε. Ἄν ὅμως ζημιᾷ, θὰ ἀφίσω ὀδηγίαις εἰς τοὺς δικηγόρους μου κ.κ. Ἰορδάνην καὶ Τζεφρέϋ ἵνα σὰς ἀποζημιώσωσι. Παρακαλεῖσθε νὰ κρατήσῃτε τὰ χειρογραφοὶς μέχρις οὐ σὰς τὰ ζητήσωμεν καὶ πάλιν.
Α. Ο. Χ.
Ὡς εὐκόλως δύναται τις νὰ ἐνηνοσήῃ ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ με ἐξέπληξεν οὐκ ὀλίγον, ἀλλ' ὅταν μετὰ δεκαπενθήμερον ἦλθον εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν χειρογράφων (δὲν τὸ ἐπραξὲν ἀμέσως, διότι αἱ ἀσχολίαι μου δὲν μοι τὸ ἐπέτρεπον) ἐξέπληγην ἔτι μάλλον καὶ ἀπεφασίσα ἐν ἀναλάβῳ τὴν ἐκδοσὴν τῶν χειρογράφων μετὰ σπουδῆς. Πρὸς τοῦτο ἔγραψα ἀμέσως πρὸς τὸν κ. Χόλλυ, ἀλλὰ μετὰ οὐκ ἄνωγας ἔλαβον ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ δικηγόρου του, ἐγκλείουσαν τὴν ἰδιότητα μου ἀβίτητον, οὐν τῆ πληροφορία ὅτι ὁ πελάτης του καὶ ὁ κ. Λέων Βίνσεῦ εἶχεν ἀναχωρήσει διὰ Θιβέτ καὶ ὅτι δὲν ἐγίνωσκε πρὸς τὸ παρὸν τὴν διεύθυνσίν του.
Ταῦτα εἶνε ὁ, τί ἔχω νὰ εἰπῶ ἐν εἰδεί προομιῶν περὶ δὲ τῆς ιστορίας αὐτῆς ἀφίνω τὸν ἀναγνώστην νὰ κρίνῃ μόνος.
Τὴν ἐκείδω ἂνε οὐδεμίαν ἄλλην ἀλλοιωσέως πλὴν τῆς ἀναγκαίους πρὸς ἀποκρυφίσαν τῶν δραστῶν αὐτῆς καὶ σκοπῶ νὰ μὴ ἐπιφέρω οὐδεμίαν περὶ αὐτῆς κρίσιν ἢ παρατήρησιν. Κατ' ἀρχὰς εἶπενα νὰ πιστεύσω, ὅτι ἡ ἱστορία αὐτὴ γυναικὸς, οὐτὼ περιβεβλημένης δὲ τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς σχεδὸν ἀτελεστήτου ζωῆς, ἐφ' ἧς ἡ σκιά αὐτῆς τῆς αἰωνιότητος πίπτει ὡς ἡ ἀμαυρὰ πτέρυξ τῆς νυκτός, ἦτο τερατώδης τις ἀλλογορία, ἧς ἠδυνάτου νὰ κατανοήσῃ τὸ νόημα. Κατόπιν ἐσκέφθη ὅτι ἰσως ἦτο τολμηρὰ τὴν προσπάθειαν πρὸς ἐξέλιξιν τῶν δυνατῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀθανάσιας τῶν πραγμάτων, ἐμφυχουσα τὴν ὕλην θνητῆς ποριζομένης τὴν ἰσχύν τῆς ἐκ τῆς Γῆς, καὶ ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ κόλπῳ τῆς ὁποίας τὰ πάθη ὑψόντο καὶ κατὰ πικρὸν καὶ ἐπληττον, ὡς ἐν τῷ περὶ αὐτὴν ἀθανάτω κόσμῳ οἱ ἀνεμοὶ καὶ αἱ παλιόρροιαι ὑψόνται καὶ πίπτουσι καὶ πλήττουσι διηκενῶς. Ἄλλ' ἐφ' ὅσον προὐχώρου ἐἴς τὴν ἀνάγνωσιν ἠναγκαζόμην νὰ ἐγκαταλείπω καὶ τὴν ἰδέαν ταύτην. Εἰς ἐμὲ ἡ ἱστορία αὐτὴ φαίνεται φέρουσα τοὺς τύπους τῆς ἀληθείας ἐγκεχαράγμενος ἐπ' αὐτῆς, ἀλλὰ τὴν ἐξήγησίν τῆς ὀφείλω νὰ τὴν ἀφῆσω εἰς τοὺς ἄλλους. Καὶ μετὰ τὸν πρόλογον τοῦτον, ὃν αἱ περιστάσεις καθιστῶσιν ἀναγκαῖον, παρουσιάζω τὸν κόσμον πρὸς τὴν Αἰθίαν καὶ τὰ σπῆλαια τοῦ Κῶ.
Ὁ ἐκδοτής
Υ. Γ. Ὁ ἀναγνώστης θὰ παρατηρήσῃ ὅτι καθ' ὅσον τοῦλάχιστον δύναται τις νὰ κρίνῃ

ἐκ τῶν φαινομένων, ὁ χαρακτὴρ τοῦ Λέοντος Βίνσεῦ δὲν εἶνε ἐξ ἐκείνων, οἵτινες εἶνε δυνατόν νὰ προσελκύσῃ γυναῖκα τοσοῦτον ἰσχυροῦ πνεύματος ὡς τὴ τῆς Αἰθίης. Καθ' ὅσον, νομίζω, οὗτος δὲν φαίνεται νὰ ἔχη οὐδὲν ἠθικὸν θῆλαγγρον, ἐν ᾧ ὁ κ. Χόλλυ ἠδύναιτο εὐκόλως νὰ τὸν υποκαλίσῃ εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῆς εὐνοίας Ἐκείνης. Μήπως τοῦτο συνέβη διότι τὰ ἐναντία ἐκλονοῦν καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἐκτακτὸν τῆς διανοητικῆς τῆς ἐξοχότητος τὴν ἔφερον ἐνεκα ἀλλοκότου τινὸς φυσικῆς ἀντιδράσεως νὰ λατρεύσῃ τὴν ὕλην; Ἦτο ἰσως αὐτὸς ὁ ἀρχαῖος Καλλικράτης οὐδὲν ἄλλο ἢ περικαλλεῖς κτῆνος λατρουόμενον διὰ μόνον τὸ Ἑλληνικὸν του κάλλος; Ἡ μήπως, ὅπερ καὶ τὸ πιθανώτερον κατ' ἐμὲ, ἡ Αἰθία, δύναμένη νὰ διακρίνῃ μακρότερον ἡμῶν, εἶδε τὰ σπέρματα, καὶ τὸν ὑπὸ τὴν τέρψαν καθευδόντα σπινθῆρα τοῦ μεγαλείου τοῦ κεκρυμμένου ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἱερατοῦ τῆς, καὶ ἔγνω ὅτι διὰ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ δώρου τῆς ζωῆς, ὅπερ ἐκείνη, ἀρδευόμενος ὑπὸ τῆς σοφίας τῆς καὶ φωτίζομενος ὑπὸ τῆς φωτοβολίας τῆς παρουσίας τῆς, θὰ ἐθαλλεν ὡς ἄνθρωπον, θὰ ἐλαμπεν ὡς ἀστὴρ καὶ θὰ ἐπλήρου τὸν κόσμον δι' ἀρώματος καὶ φωτός; Ἄλλὰ καὶ εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας ἀδυνατῶ νὰ ἀποκριθῶ καὶ ἀναγκαζομαι νὰ ἀφήσω τὸν ἀναγνώστην ἐλεύθερον νὰ κρίνῃ περὶ τῶν πραγμάτων ὡς ἀφηγεῖται αὐτὰ κατωτέρω ὁ κ. Χόλλυ.
ΚΕΦ. Α'
Ὁ ἐπισκέπτης μου
Ἰπάρχουσι συμβάντα, ὡν ἐκάστη λεπτομέρεια φαίνεται οἰονεῖ ἐγκεχαράγμενη εἰς τὴν μνήμην κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἀδυνατοῦμεν νὰ τὰ λησμονήσωμεν. Τοιαύτης φύσεως εἶνε ἡ σκηνή, ἣν μέλλω νὰ περιγράψω. Αὕτη παρίσταται εἰς τὸ πνεῦμά μου τοσοῦτον ζωηρὰ κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην, ὡς εἰ συνέβη χθές.
Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα, ὡς καὶ σήμερον πρὸ εἰκοσαετίας καὶ πλέον ἐγὼ, ὁ Λοδουίκος Ὁράτιος Χόλλυ, ἐκαθήμην ἰσπέραν τινὰ ἐντὸς ἐνὸς τῶν ἐν Κανταβρυγίᾳ θαλάμων μου καταγινομένου εἰς τὴν ἀνάγνωσιν μαθηματικοῦ τινος πονήματος, δὲν ἐνθυμοῦμαι τίνας. Ἐμελλον κατὰ τὴν ἑβδομάδα ἐκείνην νὰ δώσω ἐξετάσεις καὶ ὁ καθηγητὴς καὶ οἱ συφοιτηταί μου προσεδόκων μεγάλα παρ' ἐμοῦ. Ἐπὶ τέλους ἐξαντληθείς, ἐρηψά τὸ βιβλίον μου καὶ πλησιάσας εἰς τὴν ἐστίαν ἐλαβον καπνοσύριγγα καὶ τὴν ἐπλήρωσα. Ἐπὶ τῆς ἐστίας ἐκαίε κηρίον ὅπσιν δ' αὐτοῦ ἐκρέματο μακρόν καὶ στενὸν κάτοπρον, ἐνθὲ δὲ ἤναπτον τὴν καπνοσύριγγά μου εἶδον τὴν μορφήν μου ἐν τῷ κατόπρῳ καὶ ἔστην ῥεμβάζων. Τὸ πνεῦμα δὲ οὐ ἤθελον νὰ ἀνάψω ἐξηκολούθησε νὰ φλέγηται μέχρις οὐ καὶ ἔκαυσε τοὺς δακτύλους καὶ ἠναγκάσθη νὰ τὸ ρίψω· ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἔπαυσα νὰ θεωρῶ τὴν μορφήν μου καὶ νὰ ῥεμβάζω. «Ὅπως δὴποτε, εἶπον μεγαλοφῶνως, ἄς ἐλπίσω ὅτι θὰ δυνῆθαι νὰ κατορθώσω τί διὰ τοῦ ἑσωτερικοῦ τῆς κεφαλῆς μου, διότι τῆ βοήθειαν τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶμαι βέβαιος ὅτι οὐδὲν θὰ πράξω ποτέ.»

Ἡ παρατήρησις αὐτὴ θὰ φανῆ ἰσως εἰς τὸν ἀναγνώστην δυσνόητος, ἀλλ' ἐγὼ τότε ἐπαινισθαι μὴν τὴν δυσμορφίαν μου. Οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εἰκοστὸν αἷμα, εἶνε πεπρικοισμένοι διὰ τῆς ἀνηθρότητας τῆς νύκτους, ἀλλ' ἐγὼ ἐστέρομην καὶ ταύτης. Ἦμην βραχύς, ἀσχημος, ἔχων καθ' ὑπερβολὴν καθὺ στήθος, μακρὸς νευρῶδεις βραχιόνας, χονδρὰ χαρακτηριστικὰ, κόλπους τετρῶν ὀφθαλμοῦς, στενὸν μέτωπον κεκαλυμμένον κατὰ τὸ ἤμισυ ὑπὸ θυαίνου δακτύλου μελαίνης κόμης. Τοιαύτη ἦτο ἡ μορφή μου πρὸ εἰκοσιπενταετίας περίπου καὶ σχεδὸν τοιαύτη εἶνε καὶ σήμερον. Ὡς ὁ Κεῖν ἤμην ἐσφραγισμένος ὑπὸ τῆς φύσεως μετὰ τὴν σφραγίδα ἀπεριμετροῦ δυσμορφίας, ὡς ἦμην πεπρικοισμένος ὑπ' αὐτῆς διὰ αἰδηρᾶς καὶ ἀπερμετροῦ ἰσχύος καὶ οὐχὶ τυχαίῳ διανοητικῶν δυνάμεων. Ἦμην τὸσον δυσειδής, ὥστε οἱ κομφεσομένοι νεανίαί τῆς σχολῆς εἰς ἣν ἠνῆκα, καίτοι ἐσεμύνοντο διὰ τὴν φυσικὴν μου ῥώμην, δὲν ἤθελον νὰ φωνασῶσιν οὐτε κἄν βαδίζοντες μετ' ἐμοῦ. Εἶνε ἄρα γε περῖεργον ὅτι κατέστην μισάνθρωπος καὶ σκυθρωπός; Εἶνε περῖεργον ὅτι ἐρέμβαζον καὶ ἐργαζόμην μόνος καὶ δὲν εἶχον φίλους ἢ τοῦλάχιστον δὲν εἶχον εἰμὴ ἓνα μόνον φίλον; Εἶχον προορισθὲν ὑπὸ τῆς φύσεως νὰ ζῶ μόνος καὶ νὰ ἀρῶμαι ἀνακούφισιν ἐκ μόνον τῶν κόλπων τῆς. Αἱ γυναῖκες ἀπηχθάνοντο καὶ αὐτὴν τὴν θέαν μου. Μόλις πρὸ ἑβδομάδος ἤκουσα μίαν καλοῦσαν με, «ἐκτραυμα» καὶ ἰσχυρίζομένην ὅτι ἡ θεὰ μου τὴν ἔκαμ νὰ πιστεύῃ εἰς τὴν θεωρίαν, ὅτι οἱ ἄνθρωποι κατὰγονται ἐκ τῆς πηθῆκος. Ἄπαξ γυνὴ τις, ὑπεκρίθη ὅτι μετ' ἡγάπα, καὶ τῆ προσέφερα ἀφθῶνως ἅπασαν τὴν κεκρυμμένην ἀποσίωσιν τῆς φύσεώς μου. Ἄλλὰ ἡ κληρονομία, ἣτις ἐπρεπε νὰ περιέλθῃ εἰς τὴν καθ' ἑμὲ μορφήν μου ἐδόθη εἰς ἄλλον, καὶ ἐκείνη με ἀπέπεμψε. Τὴν ἰκέτευσά ὡς δὲν ἴκετευσά ποτὲ ἐπὶ ζωῆς μου, διότι τὴν ἡγάπα, ἀλλ' ἐκείνη ἀντὶ ἀπαντήσεως ἐλαβε κάτοπρον ἡμέραν τινὰ, καὶ σῆσα πηλοσίου μου μοι εἶπεν:
— Ἴδε. Ἄν ἐγὼ εἶμαι ἡ ὠραία, σὺ τί εἶσαι;
Τοῦτο συνέβη ὅτε ἦμην εἰκοσαετής!... Οὕτως ἔστην προσηλωμένος εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ἐστίας κάτοπρον μου καὶ ἀπελάμβανον αἰδὸς τι πικρᾶς εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ συναισθησὶ τῆς ἀπομονώσεώς μου, διότι δὲν εἶχον οὐτε πατέρα, οὐτε μητέρα, οὐτε ἀδελφούς, ὅτι ἐκρούσθη ἡ θύρα μου.
Ἡκροάσθη πρὶν ἀνοίξω, διότι ἦτο ἡ δωδεκάτη τῆς νυκτός καὶ δὲν εἶχον διάθεσιν νὰ δεχθῶ οὐδένα ξένον. Εἶχον μόνον ἓνα φίλον ἐν τῇ σχολῇ ἡ μάλλον ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἰσως ἦτο ἐκείνους.
Ἀκριβῶς κατὰ τὴν στιγμήν καθ' ἣν διελόγησθην τοῦτο ἔβηξε καὶ ἀναγνωρίζων αὐτὸν ἐκ τῆς βῆχης ἐπέευσά ν' ἀνοίξω.
Ὑψηλὸς ἀνὴρ, περίπου τριακοντούτης, φέρον εἰσὶ τὰ λείψανα οὐχὶ κοινοῦ κάλλους, εἰσῆλθεν ἑστειυμένος καὶ κλωνίζομενος ὑπὸ τὸ βάρος χονδρῶ αἰδηρῶ κίωτιου ὅπερ ἐκράτει διὰ τῆς δεξιᾶς ἀπὸ κρικου προσηλωμένου ἐπὶ τοῦ σκεπασμάτος του. Ἐ-

θέσε τὸ κίωτιον ἐπὶ τῆς τραπεζῆς καὶ ἤρξατο νὰ βήχῃ σφοδρῶς. Ἐβῆξε, ἐβῆξε μέχρις οὐ πρὸς ὄψον τοῦ κατέστη καταπόρφυρον, καὶ εἶτα ριπτόμενος ἐπὶ ἔδρας ἤρξατο νὰ πτύρ αἶμα. Ἐχῦσα ὀλίγον χροῖσιν ἐντὸς ποτηρίου καὶ τῷ προσέφερα νὰ πίνῃ. Ἀποῦ τὸ ἐπιεν ἐγένετο κἀπως καλλίτερα καίτοι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ καλλιτερεῖσει ἡ κατὰστασις τοῦ ἦτο ἀρκούντως κακῆ.
— Διατί μὲ ἐκράτησας τὴση ὥραν ἐξω εἰς τὸ ψῦχος. Γνωρίζεις ὅτι τὰ ρεῖματα τοῦ αἵματος εἶνε θανάτου δι' ἐμὲ.
— Δὲν ἐγνώριζα τίς ἦτο, ἀπήνησα. Ἦλθες πολὺ ἀργά.
— Ναι, καὶ πιστεύω ὅτι αὐτὴ εἶνε ἡ τελευταία ἐπίσκεψίς μου, εἶπε προσπαθῶν ματαιῶς νὰ μειδιάσῃ. Τετέλεισται δι' ἐμὲ. Ἐξηντλήθη πλεον. Δὲν πιστεύω νὰ ἴδω τὴν αὔριον!
— Ἀνοησίαι! δέικοφα. Ἰπάγω νὰ προσκαλέσω ἰατρὸν. Ἄλλ' οὕτος μὲ ἐκράτησε δι' ἐπιτακτικῆς χειρονομίας.
— Δὲν εἶνε ἀνοησίαι, ὑπέλαβεν· ἀλλὰ δὲν θέλω ἰατροῦς. Ἐσπούδασα ἰατρικὴν καὶ γνωρίζω κάλλιστα τί συμβαίνει ἐν ἐμοί. Οὐδὲν δύναται νὰ πράξωμαι ὁ ἰατροῦ δι' ἐμὲ. Ἡ τελευταία μου ὠρα ἐφθασε! Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔτος ἔζησα ὡς ἐκ θαύματος. Λοιπὸν ἀκουσάν με μεθ' ἀπάσης τῆς προσοχῆς σου, διότι δὲν θὰ σοὶ δοθῇ εὐκαιρία νὰ ἀκούσης καὶ πάλιν τοὺς λόγους μου. Εἴμεθα φίλοι πρὸ δύο ἐτῶν· εἰπέ μου τί γνωρίζεις περὶ ἐμοῦ τώρα;
— Γνωρίζω, ὅτι εἶσαι πλούσιος, καὶ ὅτι ἔσχες τὴν ἰδιοτροπίαν νὰ ἐλθῆς εἰς τὴν σχολὴν πολὺ βραδυτέρον τῆς ἡλικίας καθ' ἣν ἄλλοι ἀπέρχοντα ἐξ αὐτῆς. Γνωρίζω ὅτι ἐνυμνεῖσθης ἄλλοτε καὶ ὅτι ἡ σύζυγός σου ἀπέθανε καὶ ὅτι ὑπῆρξας ὁ κάλλιστος, ἰσως ὁ μόνος φίλος μου.
— Γνωρίζεις ὅτι ἔχω υἱόν;
— Ὁχι.
— Ἐγὼ εἶνε πενταετής. Μοῦ στοιχίζει τὸν θάνατον τῆς μητρὸς του, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἠδυνήθη ποτὲ νὰ τὸν ἴδω. Χόλλυ, ἂν δεχῆσαι, θὰ σὲ ἀφίσω κηδεμόνα τοῦ παιδὸς τούτου.
Ἐπὶ τούτῳ σχεδὸν ἀνεπήδησα ἐκ τῆς ἔδρας μου.
— Ἐμὲ! εἶπον.
— Ναι, σέ! Δὲν σὲ ἐμελέτησα δύο ἐτη ἐπὶ ματαίῳ. Ἐγνώριζον πρὸ καιροῦ ὅτι δὲν μοι ἦτο δυνατόν νὰ ζήσω ἐπὶ πολὺ καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐζήτησα ἄνθρωπον πρὸς ὃν θὰ ἦ δυνατόν νὰ ἐμπιστευθῶ τὸ παιδίον τοῦτο.
Καὶ ταῦτα λέγων ἔκρουσε τὸ αἰδηρῶν κίωτιον.
— Σὺ εἶσαι ὁ ἄνθρωπος, ἐξηκολούθησε λέγων, διότι ὡς ἄγριον δένδρον εἶσαι σθεναρὸς καὶ ὕγιης τὴν καρδίαν. Ἀκουσον τὸ παιδίον εἶνε ὁ μόνος ἀπόγονος μᾶς τῶν ἀρχαιότερων οἰκογενειᾶν τοῦ κόσμου, δηλαδὴ ἐφ' ὅσον ἡ ἱστορία τῶν οἰκογενειῶν δύναται νὰ ἀνεγνευθῇ. Θὰ μὲ γελάσης ὅταν σοὶ εἰπῶ ὅτι ὁ ἐξηκοστός πέμπτος ἢ ἐξηκοστός ἑκτὸς πρόγονός μου ἦτο Αἰγύπτιος ἱερεὺς τῆς Ἰσίδος, καίτοι ἔλκων τὸ γένος ἐξ Ἑλλά-

δος, ἀλλ' ἡμέραν τινὰ θὰ πεισθῆς περὶ τούτου. Ὁ πατήρ του ἦτο εἰς ἐκ τῶν μισθοφόρων στρατιωτῶν προδιδασθεὶς καὶ ἐξΨωθεὶς ὑπὸ τοῦ Χάκ-Χῶρ, Μενδησίου Φαραὼ τῆς εἰκοστῆς ἐνάτης δυναστείας καὶ ὁ πάπος του ἦτο αὐτὸς ὁ Καλλικράτης περὶ οὗ ὁμιλεῖ ὁ Ἡρόδοτος. Κατὰ τὸ ἔτος, ἢ ἐκεῖ περίπου, 339 π.Χ., ακριβῶς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς τελείας πώσεως τοῦ Φαραὼ, αὐτὸς ὁ Καλλικράτης (ὁ ἱερεὺς), ἠθέτησε τοὺς περὶ ἀγαμίας ὄρκους του καὶ ἔφυγεν ἐξ Αἰγύπτου μετὰ πριγκιπισσῆς ἐκ βασιλικῆς αἱματός, ἣτις τὸν ἡγάθη καὶ τέλος ἐναυάγησεν παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀφρικής, κάπου πλησίον, πιστεύω, τοῦ σημερινοῦ κόλπου Δελαχόα ἢ μάλλον πρὸς βορρᾶν αὐτοῦ. Οὗτος καὶ ἡ σύζυγός του ἐσώθησαν, ἀλλ' ἀπαντες οἱ μετ' αὐτῶν ἀπαλώθησαν. Ἐνταῦθα ὑπέστησαν πολλὰς κακουχίας, ἀλλὰ τέλος ἐξενίσθησαν ὑπὸ πανισχύρου τινὸς βασιλείου ἀγρίου λαοῦ, γυναικὸς λευκῆς καὶ καθ' ὑπερβολὴν ὠραίας, ἣτις διὰ λόγους, οὐδὲν δύναται ἡδὴ νὰ ἐκθέσω, ἀλλ' οὐδ' ἐπιθέσῃ, ἐκ ζήσης καὶ ἀναγνώσεως τὰ ἐν τῷ κίωτιῳ ἐμπεριεχόμενα ἐγγραφα, ἐρόνους τὸν πρόγονόν μου Καλλικράτην. Ἡ σύζυγός του ἐν τούτοις κατώρθωσε, δὲν γνωρίζω πῶς, νὰ ἀποδράσῃ καὶ νὰ φύγῃ ἐκ τῆς Ἀθήνας φέρουσα τὸ τέκνον τῆς μεθ' ἑαυτῆς, ὅπερ ἐκάλεσε Τιμισθένην ἦτοι πανίσχυρον ἐκδικητήν. Μετὰ πεντακόσια ἐτη ἡ οἰκογένεια μετόκησεν εἰς Ρώμην, καὶ ἐντέθεν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ διατηρήσῃ τὴν ἰδέαν τῆς ἐκδικήσεως, ἣν εὐρίσκομεν ἐν αὐτῷ τῷ ἔπιματι τοῦ Τιμισθένου, ἔλαβε τὸ ἐπώνυμον Vindeu ἢ Ἐκδικητῆς. Ἐνταῦθα ἐπίσης ἔμειναν πέντε αἰῶνας ἢ περισσώτερον, μέχρις οὐ κατὰ τὸ 770 μ. Χ. Κάρλος ὁ Μέγας εἰσέβαλεν εἰς Λομβαρδίαν, ἐν ἣ ἦδη ἦτο ἐγκαταστημένη ἡ οἰκογένεια καὶ φαίνεται ὅτι ὁ ἀρχηγὸς αὐτῆς προσεκολλήθη ἐν τὸν τοῦ Μεγάλου Αὐτοκράτορος, καὶ ὅτι ἐπέστρεψε μετ' αὐτοῦ διὰ τῶν Ἄλπεων καὶ ἐπὶ τέλους ἀπεκατέστη εἰς Βρετάνην. Ὅκτω γενεὰς βραδυτέρον ὁ κατ' εὐθείαν γραμμὴν κληρονομός διῆλθεν εἰς Ἀγγλίαν ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἐδουάρδου τοῦ Ὀμολογητοῦ, καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν Γουλιέλμου τοῦ Κατακτητοῦ προήχθη εἰς μεγάλη ἀξιώματα καὶ ἰσχύν. Ἐκτοτε μέχρι σήμερον δύναμαι νὰ ἀπαριθμῶ τὴν γενεαλογίαν μου ἂνε διακοπῆς. Οἱ Βίνσεῦ (διότι τὸ ὄνομα παραφθὰν ἐκ τοῦ Vindeu κατέστη Βίνσεῦ) δὲν διεκρίθησαν μεγάλως ποτέ, διότι οὐδέποτε τῇ ἀληθείᾳ ἔδρασαν μεγάλως ἐν τῇ πολιτείᾳ. Κάποτε ἐγένοντο στρατιῶται, κάποτε ἔμποροι, ἀλλὰ πάντως ἔστησαν εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς μετριότητος. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς Καρόλου τοῦ Β' μέχρι τῆς ἀρχῆς τῆς παρουσίας ἑκατονταετηρίδος ὑπῆρξαν ἔμποροι. Περὶ τὸ 1790 ὁ πάπος μου συνῆψεως μεγάλην περιουσίαν ἐκ τῆς λησθούσης καὶ ἀπεσῦρθη ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος. Κατὰ τὸ 1821 ἀπέθανε καὶ τὸν διεδέχθη ὁ πατήρ, ὁστις κατεσπατάλησε τὸ πλεῖστον τῆς περιουσίας του. Πρὸ δεκαετίας καὶ οὕτως ἀπεθίωσαν ἀφίπων μοι καθαρὸν εἰσόδημα πνετήκοντα χιλιάδων δραχμῶν ἑτησίως. Τότε ἐπεχείρησα ὀδοιπορίαν σχετιζομένην μετὰ ταῦτα, καὶ μοι

* Εἶδος οἰνοπνευματώδους ποτοῦ.

«Είδεξε το κιβώτιον, ήτις απέβη πολύ κατα-
στροφική. Κατά την επιστροφήν μου, έτα-
ξείδουσα την μεσημβρινήν Εύρώπην και τέ-
λος έφθασα εις Αθήνας. Έκει συνήνησα
νεανίδα, ήτις ήδύνατο δικαίως, ως ο πρό-
γονός μου, να κληθῆ ή ώραία. Ένυμφεύθη
αυτήν και μετά έν έτος κατά τον τοκετόν,
όστις έφερεν εις την ζωήν τον υιόν μου, ά-
πέθανε.

Διεκόπη προς στιγμήν στηρίζας την κε-
φαλήν επί της χειρός του, ειτα δε έξηκο-
λούθησεν.

— Ο γάμος μου με ήμποδισε να πραγ-
ματοποιήσω σχέδιον περί του όποιου δεν έχω
τώρα καιρόν να όμιλήσω. Δεν έχω καιρόν,
Χόλλυ, — δεν έχω καιρόν! Αλλ' άν δεχθῆς
την κηδεμονίαν του υιοῦ μου θα το μάθης
ήμέραν τινά. Μετά τον θάνατον της συζύ-
γου και πάλιν έσκέψην περί αυτού. Αλλ'
έν πρώτοις ήτο επάναγκες, ή ένόμισσα του-
το, να μάθω καλώς τας ανατολικάς διαλέ-
κτους; ίδιχ την Αραβικήν. Ίνα καταρθώσω
τούτο ήλθον ένταυθα... Έν τούτοις το νό-
σημα μου άνεπτύχθη πολύ ταχέως και ήδη
τετέλεστα.

— Ως δ' εί προσέβαθι να καταστήση έμ-
φαντικώτερας τας λέξεις ήρξατο και πάλιν
να βήχη άκατασχέτως.

Τῷ προσέφερα όλίγον εισέτι χουίσκου και
άφου τό έπιε και ήσύχασεν όλίγον έξηκο-
λούθησεν.

— Ουδέποτε είδον τον υιον μου τον Λέ-
οντα από της εποχής καθ' ην ήτο μικροσκο-
πικόν βρέφος. Δεν ήδύναμην να υποφέρω
την θεάν του, αλλά μοι λέγουν ότι εινε αγ-
χιλίουν και ώραιον παιδίον. Έν τῷ φακ-
λω τούτῳ, και εξήγαγεν επιστολήν επιτρο-
φομένην προς έμέ, — έσημείωσα την άνατρο-
φήν, ην επιθυμῶ να δώσης εις το παιδίον.
Εινε κάπως άλλόκοτος. Όπως δήποτε δεν
ήδύναμην να έμπιστευθῶ την άνατροφήν του
τέκνου μου εις ξένον. Λοιπόν και πάλιν δε-
χσαι;

— Πρέπει πρώτον να μάθω τί θα άνα-
δεχθῶ.

— Θα παραλάβης εις την κατοικίαν σου
τον Λέοντα και θα συζῆς μετ' αυτού με-
χρις ήλικίας εικοσιπέντε έτών. Σημείωσε ότι
δεν πρέπει να τον στείλεις εις σχολείον με-
χρις εκείνης της ήλικίας. Κατά το 25 αυ-
του έτος ή κηδεμονία σου περατοῦται, και
τότε δια των κλειδῶν, άς σοι δίδω, (και έ-
θηκέν αυτάς επί της τραπεζῆς) θα ανοίξης
το σιδηρούν κιβώτιον, θα τῷ δώσης να ιδῆ
και να αναγνώσῃ τά έμπεριεχόμενα και θα
τον έρωτήσης άν θέλη ν' αναδεχθῆ να
πράξῃ ό, τι θα τον οδηγῆσας. Δεν εινε ύ-
πόχρεως. Όσον δ' άφορᾷ τους δρους, ά-
κουσον. Το σημερινόν μου εισόδημα εινε
πεντήκοντα πέντε χιλιάδες δραχ. έτησίως.
Τό ήμισυ του εισοδήματός άφῆκα δια δια-
θήκης εις σε έν περιπτώσει καθ' ην δεχθῆς
την κηδεμονίαν του παιδός. Δηλαδή εικο-
σιπέντε χιλιάδας δραχμάς θα λαμβάνης ως
άμοιβήν δια τας υπηρεσίας σου και δύο χι-
λιάδας πεντακοσίας δια την διατροφήν αυ-
του. Το υπόλοιπον θα τό άφίσης να πολ-
λαπλασιαζῆται μέχρις ου ό Λέων γίνει 25
έτων, ότε θα περιέλθῃ εις την κατοχήν του.

— Άν δε συνέπιπτε ν' άποθάνω ; ή-
ρώτησα.

— Τότε ή κηδεμονία του υιοῦ μου θα
μεταβιβασθῆ εις το δικαστήριον και τα
πράγματα θα λάβωσι την φοράν ην θέλει
ή τύχη. Να προσέξῃς όμως έν τοιαύτη πε-
ριπτώσει όπως το κιβώτιον περιέλθῃ εις
την κατοχήν του δια διαθήκης. Σε παρα-
καλώ, Χόλλυ, μη άποποιηθῆς. Άλλως τε
σε βεβαιῶ εινε προς τό συμφέρον σου. Δεν
είσαι πλασμένος δια την τύχην του κόσμου
ήτις θα σε ιδηλητηρίαζε. Μετ' όλίγας έβδο-
μάδας θα γίνης διδάκτωρ της σχολῆς σου
και τό εισόδημα όπερ θα πορισθῆς εκ τού-
του, όμοῦ μετᾷ των χρημάτων, άτινα σοι ά-
φίνω, θα επαρκέσασιν ίνα δύνασαι να ζῆς έν
άνείσει και να άρσασιωθῆς εις την επιστήμην,
και εις τας ασκήσεις άς αγαπᾷς τόσο!

Διεκόπη και με έθεώρει έν άνοημονησίᾳ.
άλλ' έγώ εισέτι είδισαζον διότι ή πρότα-
σις μοι έφαινετο πολύ παράδοχος.

— Χάριν μου, Χόλλυ! έπιμένειν. Υπήρ-
ξαμεν καλοί φίλοι, και δεν έχω πλέον και-
ρόν να φροντίσω.

— Πολύ καλά είπον, θα τό πράξω, υπό
τον όρον ότι δεν υπάρχει ένταυθά τί το όποιον
να με άναγκάσῃ να αλλάξω γνώμην και
ταῦτα λέγων έψαυσα την παρά τας κλειδας
κειμένην επιστολήν.

— Σε εύχαριστῶ, σε εύχαριστῶ, Χόλλυ.
Δέν υπάρχει ουδέν τοιοῦτον... Όμως εις
τον Θεόν ότι θα είσαι ως πατήρ προς τον
υιον μου και ότι θα έκπληρώσης κατά γράμ-
μα τας οδηγίας μου.

— Όμνῶς, άπεκρίθην επισήμως.

— Πολύ καλά ένθυμῶ. ότι ίσως ήμέ-
ραν τινά σοῦ ζητήσω λόγον περί της εκ-
πληρώσεως του όρκου σου, διότι και τοι νε-
κρός και λησιμονημένος θα ζῶ. Δεν υπάρχει
θάνατος, Χόλλυ, εινε άπλή άλλοίωσις, ότι
κλωσῆς θάνατον, και ως ίσως μάθης έν τῷ
μέλλοντι, ή άλλοίωσις αύτη και επί γῆς δύ-
ναι να αναβληθῆ επ' άορίστῳ εις τινας
περιστάσεις.

Μεθ' ο και πάλιν ήρξατο να βήχη
σφοδρῶς.

— Ήδη πρέπει να απέλθω, τό έχεις τό
κιβώτιον και ή διαθήκη μου θα εύρεθῆ με-
ταξυ των έγγραφων μου. Δυναίμει αυτῆς
θα παραλάβῃς τον υιον μου. Θα άνταμι-
φθῆς καλῶς Χόλλυ, και γνωρίζω ότι είσαι
εύθῆς άνθρωπος. Αλλ' άν προδώσης την
έμπιστοσύνην μου, μη τον Θεόν ή σκιά μου
θα σε καταδώκη.

Είς ταῦτα δεν άπάντησα καταστάς σχε-
δόν έμβρόντητος.

Έκεινος ύψωσε τό κηριον και έθεώρησεν
έν τῷ κατοπτρῷ τό πρόσωπόν του. Υπήρ-
ξεν ώραιον πρόσωπον, άλλ' ή ασθένεια τό
είχε καταστρέψει.

— Τροφή δια τους πάλωκας, είπεν. Εινε
παράδοχον πως έντός όλίγων ώρῶν θα εί-
μαι άκαμπτος και ψυχρός. Ή πορεία έπε-
ρατώθη, τό δράμα περατώθη. Φεύ, Χόλλυ
ή ζωή δεν αξίζει τον κόπον να ζῆ τις δι' αυ-
τήν, έκτός όταν έρατάται. Τουλάλιστα τον ή ιδι-
οῦ μου υπήρξε τοιαύτη. Αλλ' ή του Λέον-
τος άν έχη τό θάρρος και την πίστιν ίσως
είνε καλλίτερα. Υγίαινε, φιλε μου!

Και έν τῆ ζήσει των αισθημάτων του με
περιέβαλε δια των βραχιόνων του με ήσπά-
σθη εις τό μέτωπον και έστράφη ίνα απέλθῃ.

— Άκουσε, Βίνσεϋ, είπον. Άν είσαι τό-
σον άσχημα, ως νομίζεις εινε καλόν να καλί-
σης ίατρόν.

— Όχι, όχι είπε σοβαρῶς. Υποσχέ-
θητί μου ότι δεν θα πράξεις τοιοῦτόν τι.
Μέλλω να άποθάνω, και, ως δηλητηριασμέ-
νος μῦς, θέλω να άποθάνω μόνος.

— Δεν πιστεύω να πράξῃς τοιοῦτόν τι.
Έκεινος έμεδίασε και εξήλθε προσφέρον
την λέξιν — 'Ενθυμῶ'.

Έγώ τότε έκάθησα και έτριψα τους ό-
φθαλμούς μου, ίνα ιδῶ άν έκοιμῶμην. Αλλά
πεισθείς περί του έναντίου ήρχισα να σκέ-
πτωμαι ότι Βίνσεϋ θα ήτο έν καταστάσει
μέθης. Έγνώσκον ότι ήτο πολύ άρρωστος,
άλλά μᾶς έφαινετο άδύνατον να εινε τόσο
άπελπιστική ή κατάστασις του και ότι δεν θα
επέζη πέραν της νυκτός εκείνης. Βεβαίως, άν
ήτο τόσο πλησίον του θανάτου δεν θα ήδύ-
νατο να βαδίξῃ και να φέρῃ τό βαρύ σιδη-
ρούν κιβώτιον εις την χειρά του. Μετά ώρι-
μον σκέψιν, όλόκληρος ή διήγησις του μοι
εφάνη άπίστευτος, διότι δεν είχον εισέτι άρ-
κούσαν πείραν, ίνα γνωρίζω ότι πολλά πράγ-
ματα συμβαίνουν έν τῷ κόσμῳ τούτῳ, άτινα
ο νοῦς των κοινῶν ανθρώπων δεν δύναται
να κατανοήσει και τα θεωρεῖ άδύνατα. Την
άλήθειαν ταύτην μόλις πρό όλίγου έμαθον.

Εινε δυνατόν ν' έχῃ τις πενταετή υιόν
και να μη τον ιδῆ από της βρεφικῆς του
ήλικίας; Όχι. Εινε δυνατόν να προΐδῃ τις
τοσοῦτον έσφαλώς τον θάνατόν του; Όχι.
Εινε δυνατόν να άκολουθῆσῃ τις την γε-
νεαλογίαν του μέχρι της τρίτης εκατονταε-
τηρίδος πρό Χριστοῦ, και να άφήσῃ την ά-
πόλυτον επιτροπιάν του υιοῦ του και τό ή-
μισυ της περιουσίας του εις φίλον, όν έγνω-
ρισεν έν τινι σχολῇ; Βεβαίως όχι. Πασίφα-
νός ο Βίνσεϋ ήτο ή μεθύων ή παράφρων.
Αλλά διατί να μεθύσῃ; Και τί ενεκλείετό
έν τῷ σιδηρῷ κιβώτιῳ;

Τα ζητήματα ταῦτα με περιέπλεξαν επί
τοσοῦτον και με έθυσίαν εις τοιαύτας άπο-
ρίας, ώστε τέλος σκοτισθείς άπεφάσασα να
κατακλιθῶ και να κοιμηθῶ. Οὕτως άνεπή-
δησα εκ της θέσεώς μου, και άρ' οὔ ήθεσα
τας κλειδας και την επιστολήν, ην μοι άφῆ-
κεν ο Βίνσεϋ εις τό χαρτοκιβώτιόν μου, και
τό σιδηρούν κιβώτιον έντός του όδοιπορικοῦ
μου σάκκου κατακλιθῆν και μετ' οὔ πολλῷ
έκοιμῶμην βαθείως.

Μόλις, ως μοι εφάνῃ, έκοιμήθην όλίγα
λεπτά της ώρας και άφυπνίσθην υπό τινος
καλοῦντος με. Ήγέρθην και έκάθησα επί
της κλίνης τρίβων τους όφθαλμούς μου.

— Ήτο ήμέρα, ή όγδὴ της πρωίας.

— Τι συμβαίνει λοιπόν, Τζῶν ήρώτησα
τον θεράποντα, όστις υπηρέτει έμέ και τον
Βίνσεϋ. Φαίνεται ως βρουκλαζ!

— Ναι, κύριε φαίνομαι, άπεκρίθη ά-
φου είδα ένα πτώμα τό όποιον φαίνεται
χειρότερα από έμέ. Έπιγῶα μέσα να ζυ-
πνήσω τον κ. Βίνσεϋ καθῶς πάντοτε, και
τόν εύρήκα ξερό κατά γῆς!

(Έπεται συνέχεια)

ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ

Μυθιστορία

(Συνέχεια και τέλος)

ΚΓ'

«Ο θεός ειναι αγαθός», τῆ έγραφε μετά
τινας ήμέρας ο Ραϋμόνδος. «Έξεπλήρωσα
πό, τι ή φιλία σου άπήτησε παρ' έμού. Ή
επιθυμία μου να μετανοήσω εγένετο δεκτη
ώς αληθῆς μετάνοια. Έλαβον την έγγυ-
ναιν της συγχωρήσεως και μοι είπον, ότι δύ-
ναμαι ήδη ν' άποθάνω άνευ φόβου... Και
σύ, τέκνον μου ; Η μέλλουσα ζωή σου εινε
πληρης κινδύνων... Θα ήμην ήσυχότερος,
άν έμάθανον, ότι έθηκας σεαυτήν υπό την
επιστασίαν του Υφίστου».

«Προέλαβον την επιθυμίαν σου», άπήντα
είκνη. «Ουδέν έπρεπε να μᾶς χωρίζῃ. Κατά
τον αυτόν χρόνον, καθ' ον και σύ, εξέτησα
την συγχώρησιν του Υφίστου».

Έζησε δύο μήνας έκτοτε και έσχον την
γενναϊότητα να μη επανιδωσαν άλλήλους.

Έκάστην πρωίαν ή κ. δε Μαρταίζ ήρ-
χετό επ' άμάξης και ίστατο πρό της θύρας
του, ως πάντες, ως οι κοινοί φίλοι του, ίνα
έρωτήσῃ περί της υγείας του. Καθ' εκάστην
είκνους τῆ έγγραφου επιστολήν. Όλίγον όμως
κατ' όλίγον αι επιστολαι καθίστατο βραχυ-
τεραι, και κατόπιν ταύτας διεδέχθησαν ά-
παιή σημειώσεις δια μουλοδοκονδύλου, συν-
ιστάμεναι εξ όλίγων δυσαναγνώστων γραμ-
μῶν, αιτινες μετ' οὔ πολλῷ περιώρισθησαν εις
μίαν σχεδόν λέξιν. Τέλος, έφθασε καιρός, καθ'
ον μη δύναμένος πλέον να γράφῃ ην άναγκά-
ζετο να υπαγορεύῃ εις τον θαλαμηπόλον του
πιστόν υπηρέτην, η να τον άποστέλλῃ, ίνα
δια ζωῆς μεταδώσῃ ό, τι εινε να τῆ είπῃ.
Ή κ. δε Μαρταίζ τότε έκάλει αυτόν να
ειέλθῃ, ίνα τον έρωτήσῃ και λάβῃ πλείονας
πληροφορίας. Μετέβαινε προς συνάντησίν του
και εύρίσκουσα αυτόν συγκεινημένον, ως
ήτο αυτή ή ίδια, έθλιβε την χειρά του, την
χειρά, ήτις είχε διευθετήσι τά προσκεφα-
λαια υπό την κεφαλήν εκείνου και φέρεσι τό
φαρμακον εις τά χείλη του.

Πόσας τῷ απέτεινεν έρωτήσεις !...
— Μένει συνεχῶς πλησίον του ή κ. δε
Λυβρῦ; τον ήρώτα χωρισῶς.

— Ή κυρία έχει πολλὰς φροντίδας, τῆ
άπεκρίνετο. Έχει τας εργασίας της: τό όρ-
φανοτροφείον, τό νοσοκομείον, την αγοράν
δια τους πτωχοῦς. Έπειτα ο κύριός μου
προτιμᾷ να μένῃ μόνος. Παρετήρησα, ότι
όσας φορές έμβαίνει ή κυρία εις τό δωμά-
τιόν του, αυτός κάμνει ότι κοιμάται.

Τούτο έπροξέτει εύχαρίστησιν εις την Συλ-
βίαν και προς στιγμήν έμεδίαι.

— Ο μαρκήσιος δεν αγαπᾷ να βλέπῃ
παρά μόνον τά έγγονάκιά του. Συχνά τά
φωνάζει και τά βάζει να παίζου πλησίον του.

— Έγείρεται εκ της κλίνης νίποτε;

— Διέρχεται όλίγας ώρας εις την πολυ-
θρόνον του, την όποιαν έχει πλησίον εις τό
παράθυρον του γραφείου. Χθές δε μου είπε:
«Γιάννη, νομίζω αύτη εινε ή άμαξα της κ.
νδὲ Μαρταίζ· δεν εινε; Υψωσε όλίγον τό
παραπέτασμα, δια να την ιδῶ. Τι καλή

πνοῦ εινε να έρχεται καθ' εκάστην να έρωτᾷ
πери έμού». Τό δε βράδυ, έπακουμῶθον εις
τον ώμόν μου υπῆγεν εις τό κρεβάτι του.
Και ή Συλβία έσκέπτετο, ότι ήτο σκλη-
ρόν να μη δύναται να τον υποστηρίξῃ δια
του βραχιόνός της, να μη έχῃ τό δικαίωμα
να κάθηται πλησίον του, ίνα τον παρηγορή
και τον θεραπεύῃ.

Ήμέραν τινά ο αγαθός οὗτος υπηρέτης
τῆ προτεινενατήν εισαγωγή παρᾷ τῷ κυρίῳ
του, χωρίς να τό μάθῃ ουδέίς, χωρίς αυτός
ο κ. δε Λυβρῦ, όστις ήτο ζαλιμισμένος υπό των
φαρμάκων, να τό έννοήσῃ.

Έσκέπτετο, ότι θα ήτο ή μόνη επιθυμία
της δυστυχούς γυναίκος να ιδῆ άπαξ έτι τό
πρόσωπον του θνήσκοντος.

Και τῶνόντι ποσάκις προσεπάθησε να
ιδῆ νοερῶς τό προσφιλές εκείνο πρόσωπον, τό
ώχρόν, τό πάσχον, τό ισχνόν, οὔτινος έπαν-
τάζετο την έκφρασιν, τό βλέμμα και την
αλλοίωσιν! Έπεθύμει να γνωρίζῃ πως είχε
γίνει ήδη ο Ραϋμόνδος και να χαράξῃ την
μορφήν του δια πάντων εις την μνήμην της.
Αλλ' ήτο σαπασκαρδιον να εισαχθῇ παρᾷ
τῷ φίλῳ της έν άγνοίᾳ του, οὕτως είπειν,
δια προδοσίας και τῆ άρωγῆ υπηρέτου. Είχε
πάντοτε σεβάσθη και τας έλαχίστας επιθυ-
μίας του Ραϋμόνδου, ουδέποτε δ' εφανόσθη,
ότι ήδύνατο να υπάρξῃ απόρρητον μεταξύ
των· και ήδη πως ήτο δυνατόν να πράξῃ
τοιοῦτόν τι; Η λεπτότης της και ή αξιο-
πρέπειά της άντέκειντο προς τόστο. Έπρο-
τίμησε λοιπόν να στερηθῆ της πινακῆς ταύ-
της ήδονῆς ήτις τῆ προσφερέτο.

Κατά τας τελευταίας ήμέρας του βίου
του ο Ραϋμόνδος επέστρεψε προς την Συλ-
βίαν πᾶν ο, τι είχε λάβει παρ' αυτῆς· την
εικόνα της, κομφοτένημα τι έν είδει ένθυ-
μήματος εις ο ήτο έγκραγαρμένη ήμερο-
μηνία· άνη τινά μεμαραμένα και δύο ή
τρεις αισθηματικᾶς επιστολάς, άς δεν έσχε
τό θάρρος άλλους να κάυσῃ. Δεν εκρά-
τησεν εί μη έν μικρόν μετάλλιον όπερ τῷ είχε
δωρήσει πρό τινων έτών.

«Δέν υπάρχει θλιβερώτερον πράγμα δι'
με μετᾷ παρᾷ να άποχωρισθῶ των πραγμάτων
άτινα προέρομαι εκ σου», τῆ έγραφε.
«Τούτο με λυπεῖ περισσότερο της άπω-
νλείας της ζωῆς μου».

Ήμέραν τινά επέστρεψαν προς την Συλ-
βίαν την επιστολήν ην είχε γράψῃ προς τον
φίλον της. Ήτο άθικτος... Ο μαρκήσιος
είχεν άποθάνει εκείνην την νύκτα... Φεύ εκ
μόνης της επιστροφῆς της επιστολής της
επέπρωτο να τό μάθῃ!

Πόσην ήσθάνθη πινακίαν διότι δεν τῆ έπε-
τρόπη να τῷ επιδωφίλευσῃ τας τελευταίας
φροντίδας και να σταθῆ παρᾷ τό πλευρόν
του κατά την ύπερτάτην στιγμήν! Δεν εξέ-
πνευσεν εις τας άγκαλάς της, δεν τῷ έκλει-
σεν εκείνη τους όφθαλμούς, δεν έγονυπέτη-
σεν ίνα προσευχηθῆ παρᾷ την εγκινην του
κλίνην. Δεν έσκέφθη όμως ότι τῆ έπετρέ-
πετο να τον πενήσῃ, να άποθήσῃ στέφανον
επί του νεκροῦ του, και να επισκεπτήται τον
τάφον του. Ουδέν ένθύμιον όρατόν είχε παρ'
αὐτοῦ, δεν έθλιψε την χειρά ούδενός εκ των
συγγενῶν του ίνα τον συλλυπηθῆ και ούδέ-
ποτε εισῆλθεν εις την οικίαν του.

Πολλοί βλέποντες αύτην έλευθέραν και
είσέτι ώραίαν επεδίωξαν κατ' άρχάς τον
έρωτά της, αλλά ταχέως ένύσταν ότι ή
θλιψίς της ήτο εξ εκείνων, αιτινες δεν πα-
ρέρχονται. Τό κοινόν εγένετο περί της σε-
βαστόν και εύλαβῆς. Η άπομόνωσις της την
ετρόμαζε, διότι ό, τι έπεθύμει ήτο ή έρημία
και άνάμνησις του. Δεν έμειψιμοίρει δε πό-
σως, διότι επέστρεψεν ότι άπήλαυσεν άρκεκῶν
χαρᾶν έν τῷ κόσμῳ τούτῳ.

Η κόμη της έλευκάνθη χωρίς να τό γνω-
ρίζῃ ένφ' ο χρόνος παρήχτετο και την παρε-
σχε χωρίς ποτε να σκεφθῆ να τον μετρήσῃ.
Η πρόδος της υπάρξεως της είχε σταθῆ
ως οι δεικται, ους εὐσεβῆς χείρες σταματώ-
σιν επί του ώρολογίου ίνα δεικνύσασιν έραόν
τινα ώραν. Η μοῖρα της υπήρην εκείνη,
ην ο Θεός προώρισεν δι' όσους έδοκίμασαν
τῶς έρωτας ους έκείνος δεν ηύλόγησε. Και
όμως δεν πρέπει να οικτεירῃ τις τους ά-
γριούς τούτους έρωτας, οιτινες υποφέρουσι
μετά γαλήνης άπαντα· τά δεινά των δια
την όλίγην χαράν, ην δύναται να άπολαύ-
σωσιν εξ αυτού. Δεν πρέπει να τους οικτεירῇ
διότι υποκούπτουσι εις τον έλεγγον και ά-
παυθοῦσι τον οίκτον και δεν μεταμέλονται δι'
άλλο εί μη διότι ήμαρτον εις τό αγαθόν και
εις την αλήθειαν.

(Έκ του Γαλλικοῦ)

A. ΑΜΠΑΤΗΣ

ΤΕΛΟΣ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΓΧΩΡΙΑ

Αναχωροῦσιν εις Εύρώπην αύριον ο Διάδοχος
μετά της πριγκιπισσῆς Σοφίας. — Σήμερον κατα-
πλέει εις Πειριαῖά τό ρωσικόν θεωρητόν Να ο-
αρχος Κορνίλωφ φέρον τον άναρρώσαντα
μέγα δούκα της Ρωσίας Γεώργιον. Έδημοσιεύθη
Βασ. διάταγμα δι' οὔ τό κράτος διαίρειται εις 20
οικονομικᾶς επιθεωρήσεις συμφώνως τῷ έσχάτῳ
ψηφισθέντι νόμῳ. — Έν Κερκύρα πλήρης τάξει ά-
πεκατεστάθη μεταξυ των Ιουδαίων και του χρι-
στιανικοῦ πλῆθους. — Η πρώτην αυτοκράτειρα
της Γαλλίας Βυγενία χήρα του Ναπολέοντος Γ',
επισκέφη την Κέρκυραν, όπόθεν μετά τριήμερον
διαμονήν άνεχωρήσεν εις Γαλιαν. — Έπιτροπή
αξιωματικῶν άναχωρεῖ δια τά σύνορα όπως μελε-
τήσῃ τας όδους και συγκοινωνίας και έκτελέσῃ τά
αναγκαία τοπογραφικά σχεδιαγράφηματα των κυ-
ρίων όδῶν δι' ένδεχομένην κινητοποιήσιν στρα-
τευμάτων. — Ο κ. Ψύχας ως αντιπρόσωπος κεφα-
λαιούχων προτείνει εις την Κυβέρνησιν την άνα-
ληψίν της κατασκευῆς σιδηροδρόμου έν Κερκύρα
συνδέοντος την πόλιν μετά των περιχώρων. —
Συνέστη επιτροπεία προς σύνταξιν άστικοῦ κώδι-
κος, διορίσθησαν δε μέλη ταύτης οι κ. κ. Ενο-
φῶν Ψαρᾶς, Αλκιβιάδης Κρασσαῦς, Ίω. Εὐτα-
ξίας, Διον. Στεφανίου, Άχιλ. Άγαθόνικος και
Ιωάννης Α. Βαλακωρίτης. Η επιτροπεία θέλει συ-
νεδριάζει υπό την προεδρείαν του επί της Δικαιο-
σύνης ύπουργοῦ, θέλει δε περατώσει την έργα-
σίαν της έντός εξ μηνῶν. — Επὶ τῆ έπετείῳ της
Ρουμανικῆς ανεξαρτησίας ψαλλέσεται σήμερον έν
τῷ Μητροπολιτικῷ ναῶ δοξολογία έν ή δὲ παρα-
στάσιν αντιπρόσωποι του βασιλείου, τά μέλη του
διπλωματικοῦ σώματος και δ έπί των Έξωτερικῶν

ύπουργός.—Διωρήθη δικαστικός σύμβουλος παρά ύπουργείω τών Οικονομικών ό γνωστός νομομαθής κ. Ι. Α. Τυπάλδος.

Η έν Λονδίνω Φιλόπτωχος Έταιρία «Δορκάς», σωματεϊόν άναλαβόν τήν ένγενή άποστολήν τής συλλογής έράνων και βοηθημάτων ύπερ τών έν Έλλάδι άπόρων, άποτελούμενοκ δε έκ τών έκλεκτοτέρων δεσποινών και δεσποινίδων τής αύτοθι Έλληνικής παροικίας, τών δεσποινίδων Σμαράγδης Βαλέττα, Κατίνας Άγγελάτου, Μαργούς Άγγελάτου, Χρηστίνας Άγγελάτου, Σμαράγδας Έμμορφοπούλου, Έλπινίκης Έμμορφοπούλου, Κατίνας Σεβαστοπούλου, Χαρικλάς Γριμάδης, Βαρβάρας Βαλιέρη, Μαρίας Βαλιέρη, και Άννίκας Όλγας Βαλιέρη και τών Κυριών Μαργούς Καβάρη, Μαρϊέττης Δαμαλά, κλπ. άπέστειλε πρός τήν έν Πειραιά «Φιλόπτωχον Άδελφότητι τών Κυριών» διάφορα είδη ένδυμάτων άνδρικών, γυναικείων και παιδικών, ίνα διανεμηθώσιν ύπερ τών πτωχών τής γείτονος πόλεως. Τό παράδειγμα τών ένγενών Έλληνίδων του Άγγλικου άττεος έλτίζομεν ότι θα μιμηθώσι και αϊ άλλαχοϋ τών Έυρωπαϊκών μεγαλοπόλεων φιλόανθρωποι Έλληνίδες, άπασχολούμεναι ούτω και έν τή ξένη έν τώ ένγενεί άγωνι τής εϋπραγίας ύπερ τών πτωχών τής προσφιλοϋς πατρίδος, πρός ήν πάντοτε δέον να έχωσιν έστραμμένους τοϋς ώραίους των οφθαλμούς.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Η έξωστεινα βασίλισσα τής Σερβίας Ναθαλία ώδηγήθη ύπό στρατιωτικήν συνοδείαν έξω τών όρίων τής χώρας, όπόθεν άνεχώρησεν εις Σεμλίνον. Ο λαός άντέστη εις τοϋτο προβάς εις ταραχάς και διαμαρτυρίας. Τούτων ένεκα ό στρατός ήναγκάσθη να έπιτεθῆ διά τών όπλων κατά του λαοϋ. Οϋκ όλίγοι έφονεύθησαν και έτραυματίσθησαν. Έρεθισμός και φόβος έπικρατεί περι έπικαιμένων ταραχών. Θεωρείται πιθανή και ή άλλαγή τής Κυβερνήσεως έν Σερβία.— Ο πρωθυπουργός τής Ρουμανίας Βρατιάνος άπέβίωσεν.— Ο Πάπας Λέων ΙΓ' δι' έγκυκλίου του καταπολεμεί τās σοσιαλιστικάς τάσεις και διαχαράττει τās δικαιώματα τών έργοστασιαρχών και τών έργατών.—Εις διάφορα μέρη τής Γαλλίας και τής Ιταλίας έπασε χιών.— Άπέβίωσεν έν Παλέρμω ό μέγας Ιταλός έπιχειρηματίας Florio, ό ιδρυτής τής μεγάλης άτμοπλοϊκής έταιρίας ύπό τήν έπωνυμίαν Florio Rubattino.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Έν Άμερικῆ άνεκαλύφθησαν τάφοι και σιδηρά εργαλεία άναγόμενα εις τόν ΙΓ' αϊώνα.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Έν τών άνεκδότων έργων του Βίκτωρος Ουγκώ εκδίδεται έν Παρισίοις ύπό τόν τίτλον Ταξείδια. Είνε περιγραφή τών εκδρομών και περιηγήσεων του συγγραφέως άνά τās Άλπεις και τὰ Πυρρηναία.— Τήν 23 Σεπτεμβρίου συμπληροϋται εκατονταετηρίς άπό τής γεννήσεως του γερμανοϋ ποιητοϋ Θεοδώρου Καϊρνερ. Έπι τουτῶ ό ιδρυτής και διευθυντής του έν Δρέσδη, τῆ γεννηθλίω του ποιητοϋ πόλει, Μουσειού του Καϊρνερ δι' ένθουσιώδους έπικλήσεως προσκαλεί πάντας τοϋς Γερμανούς να μετάσχωσι τών έορτών τών διοργανιζομένων πρὸς τιμήν του ποιητοϋ, όστις έν ηλικία 22 μόλις έτών εϋρε τόν θάνατον και ταύτοχροῶς τήν άθανασίαν.— Ο Έδισών εργάζεται άπό τινος εις συγγραφήν διτόμου μυθιστορηματος έχων συνεργάτην τόν συγγραφέα Γεώργιον Λάβροφ.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

Έν τῶ γραφείω τής «Έφημερίδος τών Κυριών» καταρτισθείσα ήνοιχθη τήν παρελθούσαν Κυριακήν έκθεσις διαφόρων έργων γραφικής και πλαστικής καλλιτεχνηθέντων ύπό κυριών και δεσποινίδων.— Πέντε τών μάλλον διακεκριμένων γερμανών ζωγράφων άπέφασαν να διοργανώσωσι συνεταιρικώς κινήτην έκθεσιν διαφόρων έργων των μέλλουσαν να περιέλθη τās μεγαλητέρας πόλεις τής Έυρώπης.— Έπωλήθη έν Λονδίνω διά πλειοδοσίας ή πλουσιωτάτη συλλογή εικόνων του μαρκησιου Σαντούρ. Η ώραία εικόν του Άλμα Ταδέμα «Μία άκράσις παρά τῶ Άγρίππα» έπωλήθη άντι 2678 λιρών στερλινών.

ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

Ένεργεία του Μπίλρωτ άπεφασίσθη να κτισθῆ έν Βιέννη νέον μέγα κατάστημα χειρουργικής κλινικής.— Τήν 15 προσεχούς Ιουλίω συνέρχονται έν Γιουρτζέφ οι φοιτηται τών πανεπιστημίων Ρουμανίας, Ελλάδος, Σερβίας, και Βουλγαρίας, εις γενικήν συνέλευσιν, ήν παρασκευάζει ό έν Ρουμανία Σύλλογος τών σπουδαστών. Άφ' έτέρου οι Σέρβοι φοιτηται θα συγκαλέσωσιν άκολούθως συνέλευσιν έν Βελιγραδίω τών σπουδαστών τής χερσονήσου του Αϊμου, άπό κοινοϋ δε μετά τών Ρουμάνων σπουδαστών θα εκδράμωσι πανηγυρικώς εις Άθήνας.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ—ΠΕΡΙΕΡΓΑ—ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Έν τῆ ιερά μονῆ τής Θεοτόκου τῆ έπονομαζομένη του Δρυάνου και κειμένη έν τῆ επαρχία του Άργυροκάστρου άνευρέθη πρό τινος ή κατωτέρω έπιστολή, ήν ό Πατριάρχης Γρηγόριος ό Β' άπέστειλε πρὸς τόν έπισκοπον Σαλώνων Ησαϊόν.

Θεοφιλέστατε έπισκοπε και άδελφέ Ησαΐα.

Άμφοτέρας τās τιμάς έπιστολάς σας διά του Καπετάν-Φοϋντα Γαλαξιδιώτου άσφαλώς έδεξάμην, και τόν έν αυταίς τιμίον σου λόγον έγνω. Έγεμυθίας, άδελφέ, μεγίστης χρεία, και προφύλαξις περι πάν διάθεμα: οι γάρ χρόνοι πονηροί εισι, και έν τοις φιλοπατριώταις έστι και μοχθηρά ζήμη, άφ' ών ως ψωραλέου προβάτου φυλάττεσθε: κακά γάρ πολλοί μηχανώνται διά τῆς φιλοπατρίας έγκλημα. Δι' οτῆν άγαθήν εξελέξω μερίδα κοινολογών μοι έμπειπιστεμένους πατριώταις τās έχεμυθίας δεόμενα. Οι Γαλαξιδιώται, οϋς συνεχώς άποστέλλεις μοι, πρῆροντισμένους ένεργούσι, και άφ' ών εγνωσέν άδύνατόν έστιν, άντι παντός τιμίου: οϋδ' έλάχιστον λόγον έρκος οδόντων φεύγειν, οϋ μόνον τὰ σά, αλλά και τὰ τών έν Μωρέα άδελφών γράμματα συνεχώς κομίζουσί μοι.

Η του Παπα Άνδρέα πρῆξις πατριωτική μὲν τοις γινώσκουσι τὰ μύθια, κατακρινουσι: δ' αυτην οι μη είδοτες: κρύφα ύπερασπίσθησι αυτόν, έν τῶ φανερω δε άγνοιαν ύποκρίθητι, έστι δ' οτε και έπίκρινε τοις Θεοσεβέσιν Άδελφοις και άλλοφύλοις ιδίαι: πρῆνον τόν Βεζύρην λόγοις και ύποσχέσειν, αλλά μη παραδοθήτω εις του λέοντος τὸ στόμα.

Άσπασόν σὺν ταις έμαίς εϋχαίς τοϋς άνδρείους άδελφούς προτρέπων εις κρυψίνοιαν διά τόν φόβον Ιουδαίων: άνδρωθήτωσαν ώσπερ λέοντες: και ή εϋλογία του Κυριου κρατύνει αυτούς.

Ηι εϋχαι τής έμῆς μεριότητος επί κεφαλῆς σου, Άδελφα, γεώργια άμαράτας και όδρια γεώργια δώσει σοι ό πανύψιστος.

Έν Κωνίπολει 28 Φεβρουαρίου 1820.

Κατά τὸ τρέχον έτος συμπληροϋται εξηκονταετία άπό τής εφευρέσεως του χλωροφορμίου, όπερ έπαρουσίασαν εις τόν επιστημονικόν κόσμον ταύτοχροῶς σχεδόν ό

Λείδεχ και ό Γάλλος Σουσειράν. Τήν σημερινήν χρησιμοποίησιν τής σωτηρίου ταύτης ένώσεως όφειλομεν εις τόν Γάλλον φυσιολόγον Φλουράνς και τόν Άγγλον έν Έβιμβούργω γυναικολόγον Σίμφωνα, οίτινες άνεγνωρίσαν τās άναστητικὰς αυτου ιδιότητας τῶ 1848.

Η Έλβετική έταιρία τής κοινωνικής οικονομίας άπηθύνη πρὸς τὸ Συμβούλιον του Κράτους μακράν έκθεσιν περι του ζητήματος τής καταχρήσεως τών πνευματικῶν ποτών, έν ή προτείνει 50α κρίνει άναγκαία μέτρα πρὸς περιστολήν του κακοϋ. Τὰ μέτρα ταϋτα είναι συνοπτικὰ τὰ εξής:

Να εισαχθῆ εις όλα σχολεία θεωρητική διδασκαλία περι τών παθολογικῶν και τών οικονομικῶν συνεπειῶν τής μέθης. Να θεωρηθῆ ή μεθη καθ' εαυτήν ως πλημμέλημα. Να μη λαμβάνεται ποτε εις τās δικασ: ως ελαφροντική περιστασις. Οι άνεγνωρισμένοι και εκσυστήματος πόται να περιορίζονται. Να θεωρῶνται ο τοιοϋτοι ως έστερημένοι τών δικαιωμάτων τής πατρικής έξουσίας έν ταις πολιγογειαις των. Τὰ τέκνα των να παραλαμβάνη ή πολιτεία και τοποθετη εις οικογενείας ή εις άσυλον ίνα προφυλαχθώσιν άπό τὸ ολέθριον παράδειγμα τών γονέων των. Η πώλησις ποτών να έπιτραπῆ εις όλίγα μόνον καταστήματα άποκλειστικῶς επί τουτῶ οφιστάμενα: ό αριθμός των καταστημάτων τουτων να όρισθῆ αναλόγως του πληθυσμοϋ έκάστου τόπου. Να έπιβληθώσιν εις τὰ ποτὰ βαρύτατοι φόροι, άφιερούμενοι εις συντήρησιν των πρὸς περιβαλψιν των μεθύτων ή τών τέκνων των καταστημάτων. Τὰ έν τοιούτων πότων χρέη να μη άναγνωρίζονται: πρὸ των δικαστηρίων: τέλος εις τοϋς άνεγνωρισμένους έμπόρους και πωλητάς ποτών να έπιβληθώσι κανονισμοί αυστηρότατοι: καθ' οϋς ή έλαχιστη παράβασις του νόμου να τιμωρῆται έν ύποτροπή κλειομένου του καταστήματος.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Προοδευτικῶ. Παρά τοις Άραβι Χασινυδῆ τής Νουβίας ισχύει έθιμον παραδοζώτερον: Οι γάμοι κατὰ τὰ τρία τέταρτα έπιτρέποντε, εις τήν γυναίκα να άνήκη τρεις μὲν ήμέρας εις τόν εϋτυχῆ σύμβοιον της, τήν δε τεταρτην ήμέραν να είναι άπολύτως: έλε υθερα και οϋτω καθ' εξής. Και λοιπόν να χειροκροτήσωμεν και ήμεις αυτὸ τὸ έθιμον ή αν τὸ ίδωμεν εισαγόμενον να σιωπήσωμεν:— Α. Α. Κατάνη ν. Στ. Μ. και Α. Π. Μ. Μελίτη ν.— Γ. Δ. Ρόδον Χ. Στ. Μασσαλίαν. Έλήφθησαν, εϋχαριστούμεν.— Κ. Π. Θ. Πάτρας. Έλήφθησαν. Ταχυδρομικῶς άποστέλλομεν ζητούμενον και έτερόν τι τής έκλογῆς μας.— Α. Β. Δ. και Α. Δ. Ίωάννι ν. Α. Ένεγράφητε, φύλλα έστάλησαν.— Φίλω Μ. Και κατά πολλά και κατά τουτο ή βουλή ήμων όμοιάζει: ένιστε πρὸς τὰ... δάν πρόκειται περι λογοπαιγνίου, πρὸς τὰ Π α λ α β ε ρ (Συνελεύσεις) τών μαϋρων τής Άφρικῆς. Έκει οι ρήτορες μόνον πρὸς τὸ πρόσωπον των άρχηγῶν έχουσι τὰ βλέμματα έστραμμένα ίνα εκ τής φυσιογνωμίας των διακρίνωσι τās σκέψεις των και διαρρομβίζωσιν αναλόγως τών λεγόμενά των.— Άγ. Κ. Ηερασει. Είνε άνάγκη να επιβάλωμεν κανὲν πρόστιμον εις τόν κ. Κ. Κ. ως παρακωλύοντα τήν εργασίαν σας;

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Έξεδόθησαν

Amaryllis, Γεωργίου Δροσίτη, μετάφρασις εις τήν Άγγλικήν. Τ. Fisher εκδότης, Λονδίον.

Τὰ άπό του Έπικουρου Συλλόγου τών έν πολέμω τραυματιών πεπραγμένα άπό τής 1 Ιανουαρίου μέχρι τής 31 Δεκεμβρίου του 1890.

Άγγέλλονται

A. Lutaud. Ιατροδικαστική διασκευασθείσα συμφώνως τῆ ελληνική νομοθεσία ύπό Α. Δ. Καλλιδικά. Έκδοσις Δευτέρα. Κουσουλίνος και Άθανασιάδης εκδόται.